

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІБЛІОТЕКА**

**Біобібліографія вчених
Полтавського державного аграрного університету
Випуск 11**

**ГОРЬ
ОЛЕГ
ОЛЕКСАНДРОВИЧ**

Бібліографічний покажчик наукових праць

**Полтава
2024**

УДК 016:929(477)

Г67

**Біобібліографія вчених
Полтавського державного аграрного університету
Випуск 11**

Укладач – Л. Д. Пащенко, завідувач відділу бібліотеки ПДАУ
Науковий редактор – Т. О. Шаравара, проректор з науково-педагогічної роботи і перспективного розвитку, доктор історичних наук, професор
Відповідальна за випуск – Н. М. Кузьміна, директор бібліотеки
Друкується за рішенням вченої ради Полтавського державного аграрного університету (протокол № 08 від 30. 04. 2024 р.)

Г67 Горб Олег Олександрович : бібліогр. покажч. наук. праць / Полтав. держ. аграр. ун-т. ; уклад. Л. Д. Пащенко ; наук. ред. Т. О. Шаравара ; відп. за вип. Н. М. Кузьміна. Полтава : ПДАУ, 2024. 82 с., : фото. (Серія «Біобібліографія вчених Полтавського державного аграрного університету» ; вип. 11).

У виданні відображено основні етапи життя, наукову діяльність проректора з науково-педагогічної, наукової роботи, к. с.-г. н., професора Полтавського державного аграрного університету Горба Олега Олександровича. Хронологічний покажчик містить інформацію про науковий доробок проректора, а також перелік публікацій про нього.

Видання адресовано науковцям, викладачам, аспірантам, здобувачам вищої освіти.

УДК 016:929(477)

©Полтавський державний аграрний університет, 2024

Від укладачів

Пропонований біобібліографічний покажчик є одинадцятим випуском із серії видань, які розкривають науковий доробок вчених Полтавського державного аграрного університету. Метою видання є ознайомити читачів з науковою діяльністю проректора з науково-педагогічної, наукової роботи, кандидата сільськогосподарських наук, професора Полтавського державного аграрного університету Олега Олександровича Горба. Покажчик побудовано за хронологічним принципом. У межах кожного року публікації розміщено за видами документів: книги та брошури; статті з наукових журналів, збірників, газет, тези конференцій та семінарів; публікації іноземною мовою. Документи одного виду розташовуються в алфавітному порядку. Патенти виділені в окремий розділ. Бібліографічний опис документів та скорочення слів і словосполучень здійснено згідно ДСТУ ГОСТ 8302:2015 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» та ДСТУ 3582:2013 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила». У покажчику наводяться: біографічна довідка з оглядом наукового доробку вченого, основні дати життя та література про діяльність ювіляра. Видання доповнене допоміжним іменним покажчиком.

Травневе сонце високо в zenіті
На день прийдешній спеку наганяє,
Красиво і з глибоким змістом
Горба Олега з ювілеєм привітаєм.

Усіх благ земних! Натхнення і удачі,
Із переливом радості й тепла –
Твої здобутки у науці так багато значать,
Відважна доля тобі руки простягла!

Ти – патріот, фанат своєї справи,
А ще – борець і втілювач ідей,
Великий досвід, мудрість і поради,
Відкритий, щирий для людей.

Ти наш кумир, наставник, фаворит –
Регалій достеменних не злічити!
Здоров'я, щастя і благих вістей,
Й під мирним небом українським жити!

Твоїх досягнень нам не рахувать –
Людина сам творець крутої долі,
Та дух майстерності нікому не зламать,
Ти – сильний вітер в чистім полі!

З роси й води на многії літа,
Наснаги й сили, друзів вірних,
Душа твоя іскристо молода,
Зі святом, наш колего! Тобі немає рівних!

Тетяна Василенко

Основні дати життя та наукової діяльності Горба Олега Олександровича

Справжнім дзеркалом нашого способу мислення є наше життя.

Мішель де Монтель

22 травня 1969	Народився в місті Полтава
1976-1986	Навчався в середній школі № 29
1986	Вступив до Полтавського сільськогосподарського інституту на агрономічний факультет
1987–1989	Проходив службу в лавах Радянської армії
1992	Закінчив інститут з відзнакою
1992–1993	Працював агрономом-насінневодом у КСП «Більшовик» Карлівського району Полтавської області
1993–1996	Навчався на стаціонарі в аспірантурі Полтавського сільськогосподарського інституту
1996	Захистив дисертацію та отримав науковий ступінь кандидата сільськогосподарських наук
1996	Асистент кафедри екології та ботаніки Полтавського сільськогосподарського інституту
1997	Старший викладач кафедри екології та ботаніки Полтавського сільськогосподарського інституту
1997–1998	Заступник декана агрономічного факультету Полтавського сільськогосподарського інституту
1998–2015	Декан підготовчого факультету для іноземних громадян Полтавського державного сільськогосподарського інституту
1998–2015	Проректор з міжнародних зв'язків Полтавського державного сільськогосподарського інституту

- 2000 Віце-президент Громадської асоціації «Аграрна наука та практика»
- 2002 Подяка Кабінету Міністрів України за сумлінну працю, значний особистий внесок у соціально-економічний розвиток міста Полтави
- 2000–2009 Доцент кафедри екології і ботаніки Полтавської державної аграрної академії
- 2005 Курси підвищення кваліфікації з питань сільськогосподарського дорадництва
- 2006 Міжнародна конференція «Підвищення кваліфікації фахівців аграрного сектору для сільськогосподарського дорадництва»
- 2007 Закінчив Інститут післядипломної освіти Полтавської державної аграрної академії
- 2007 Нагороджений знаком «Відмінник аграрної освіти та науки 3 ступеню»
- 2007 Голова правління Полтавської обласної громадської організації «Офіційна сільськогосподарська дорадча служба»
- 2009 Нагороджений трудовою відзнакою «Знак пошани»
- 2009–2015 Професор кафедри екології і ботаніки Полтавської державної аграрної академії
- 2015 Проректор з науково-педагогічної, наукової роботи
- 2015 Методист кабінету міжнародних зв'язків. Керівник проекту «Паралельний Європейський Диплом» Державної Установи «Науково-методичного центру інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності ВНЗ «Агроосвіта»

У сім'ї студентів народивсь Олег,
Такі собі «зелені» мама й тато,
Конспекти, лекції й малюк!
Повірте, навантажень забагато.

Але ж бабуся є й дідусь,
Які завжди придуть на допомогу,
Тож із Полтави в Карлівку
Лягла в Олежика дорога.

Бабуся Катя і бабуся Ліда
Із допомогою Степана діда
Дали у вихованні все,
Що тільки успіх принесе:
Майстерність, щирість, працелюбність,
Натхнення, вдячність, дружелюбність.

На всі роки Олег зберіг
Міцний родинний оберіг.
Сім'я – в любові, що без краю
Завжди в житті допомагає!

Тетяна Василенко

Калейдоскоп життя

Фотографія не є відображенням реальності. Вона є реальність цього відображення.

Марина Нікуліна

Випускник сільськогосподарського інституту

Проректор з науково-педагогічної, наукової роботи та міжнародних зв'язків

Круглий стіл «Підтримка діяльності підприємств АПК засобами сучасних інформаційних систем і технологій»

Ректор ПДАУ Олександр Галич нагородив проректора з науково-педагогічної, наукової роботи Олега Горба грамотою за значні результати наукових досліджень

У гостях в Антоніни Антоненць – почесної професорки ПДАУ

*Депутати: Олег Горб,
Володимир Івченко, Ліліана
Белашова*

Проректор з науково-педагогічної, наукової роботи ПДАУ Олег Горб урочисто відкрив засідання круглого столу, присвячене пам'яті Семена Антонця

За переглядом книги «Український Ліван», автор якої — Надзвичайний і Повноважний Посол України в Лівані Ігор Осташ

Представники місцевої адміністрації та підприємці на форумі-ярмарку «Крафтовий бізнес Полтавщини: єднання заради відновлення регіону», організований Полтавською державною військовою адміністрацією і Полтавським державним аграрним університетом

ПДАУ розширив можливості для навчання фахівців садово-паркового господарства

*ПДАУ та СНАУ
об'єднують зусилля для
розвитку аграрної
освіти і науки*

*Інтерв'ю Олега Горба
телеканалу*

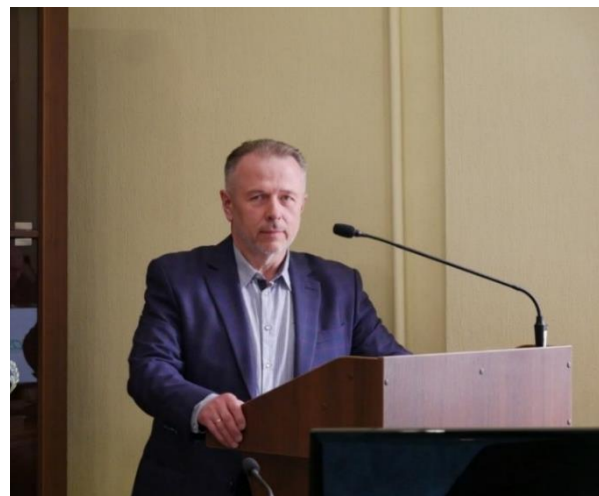

Захист дипломів

Вчена рада

Відмінник по життю

У робочім кабінеті,
У папці голубій
Сховалась хронологія подій,
Там є свідоцтво про народження особи,
А далі всі життєві сходи:
Там атестат про всю шкільну освіту,
Це можна з гордістю показати світу,
Відмінник, одним словом, харизмат,
Що гриз науку на оцінку «п'ять»!

Відчинені до ВУЗу двері –
Агрономія заманила в кругосвіт,
Життя студента – виграш в лотереї,
Це молодості пристрасний політ.

Кохання і навчання, навчання й виховання,
Подій життєвих й мрій за горизонт,
Це долі незначне випробування,
І скорення омріяних висот!

Диплом червоний, як червона доріжка,
Не втомився від науки анітрішки,
Пішов освоювать аспірантуру,
Як прояв міцності сталевोї натури.

У руках пожовклий лист від часу,
Безцінний, пам'ятний і визначний,
До Штутгарту мандрівка проляглася –
Відрядження!

А ти ще молодий,
Натхнений і амбітний,
А світ навколо манить колоритний!
Зірки зійшлися! Браво!

Не змінюють коней на переправі,
Уперед, Олеже! Кандидат наук!
Життя, життя, а не порожній звук!
Усе встиг, все зміг,
Життєвий подолав поріг!

Тетяна Василенко

АТЕСТАТ
про середню освіту

Видати цей атестат Горбу
Олегу Олександровичу
який народився в м. Полтаві
в тому, що він у 1989 році закінчив повний курс середньої школи №29
м. Полтави

і виявив в пр. здатності поведінці і відмінні старанності до навчання та суспільно корисної праці такі знання:

- з української мови 5 відмінні
- з української літератури 5 відмінні
- з російської мови 4 родини
- з російської літератури 5 відмінні
- з географії і предметів Аналізу 5 відмінні
- з геометрії 4 родини
- з основ інформатики не вивчав
- з історії СРСР 5 відмінні
- з загальної історії 5 відмінні
- з суспільствознавства 5 відмінні

з географії 5 відмінні
з біології 5 відмінні
з фізики 5 відмінні
з астрономії 5 відмінні
з хімії 5 відмінні
з іноземної мови (англ.) 5 відмінні
з трудового і професійного навчання 5 відмінні
з початкової військової підготовки 5 відмінні
з фізичної культури 5 відмінні

Крім того, успішно виконав програму з етики і психології сімейного життя, креслення, образотворчого мистецтва, музики, а також з факультативних курсів 3 математики

Директор школи Л.Вен.
Заступник директора по навчально-методичній роботі Л.Вен.
Виданий 27 червня 1989 р.

М. П. П. № 804377

«Підготовку спеціалістів в вищих навчальних закладах проводити на базі повного середнього освіти на основі соціалістичного виховання і оволодіння трудовими навчальними предметами (Із Закону об укріпленні зв'язку школи з життям і о подальшій розвитку системи народної освіти в СРСР).»
«На студента обирають складати завдання за повний курс кожного предмета, введеного в навчальні плани, а також складати завдання по практичеським роботам, після того, як даний курс пролунав студентом повністю.»
(Із постановлення СНК СРСР і ЦК ВКП(б) от 23 жовтня 1936 г. «О работе высших учебных заведений и о руководстве высшей школой».)
«Студенту вищого навчального закладу видається студентський білет і зачетна книжка установленного Міністерством вищого і середнього спеціального освіти СРСР образця. Успішність студента визначається наступними оцінками: «одмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «незадовільно».
Перехід успішних студентів з курсу на курс проводиться в відповідності з Положенням о курсових іспитах і зметках.
Студент, виконавший все требования учебного плана и программы, допускается к защите дипломного проекта (работы) или к сдаче государственных экзаменов.»
(Із Положення о вищих навчальних закладах СРСР, утвержденного Постановлением Совета Министров СССР от 21 марта 1961 г. № 251).

Зачетная книжка № 4033

Фамилия, имя, отчество Горбу Олег Александрович
Факультет аграрно-механический
Специальность 1902, агрономия
Поступил _____, переведен на 1 курс из 109 1986 года
Проректор по учебной и научной работе Л.Вен.
(Дата выдачи зачетной книжки) Декан факультета Л.Вен.

7-й семестр 19 <u>91-92</u> учебного года. ЧЕТВЕРТЫЙ					
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ КУРСЫ					
№ пп.	Наименование дисциплины	Кол. час.	Фамилия преподавателя	Экзаме-нация, оценка	Дата сдачи экзамена
1	Устойчивость	40	Мельник	Видно	28.08.92
2	ТМРР	40	Биленко	Видно	30.01.92
3	Генетика	40	Сидор	Видно	28.08.92
4	Селекция	40	Белая	Видно	28.08.92
5					
6					
7					
8					
9					
10					

КУРС <u>Горбу О.А.</u> (фамилия, имя, отч. студента)					
ПРАКТИЧЕСКИЕ ЗАНЯТИЯ					
№ пп.	Наименование дисциплины	Кол. час.	Фамилия преподавателя	Отметки о зачете	Дата сдачи зачета
1	Курсовый проект	40	Биленко	Видно	28.08.92
2	Устойчивость	40	Мельник	Видно	28.08.92
3	Селекция	40	Сидор	Видно	28.08.92
4	Селекция	40	Мельник	Видно	28.08.92
5	Устойчивость	40	Сидор	Видно	28.08.92
6	Устойчивость	40	Сидор	Видно	28.08.92
7					
8					
9					
10					

Хочий
Доплат до диплома
/без диплома не /

ВІСНИК 3
ФВ № 831660

із записної книжки
Горбу Олега
Прізвище, ім'я, по батькові
Спекандорович

за період навчання в Полтавському сільськогосподарському інституті по спеціальності "Агрономія" з 1986 по 1992 рік склав іспити та заліки по наступним дисциплінам:

1. Політична історія XX століття Видно
2. Економічна теорія Видно
3. Біологія Видно
4. Зоологія з основами психології Видно
5. Іноземна мова Видно
6. Ішла математика Видно
7. Фізика Видно
8. Агриметорологія зарахов.
9. Неорганічна та аналітична хімія зарахов.
10. Органічна хімія Видно
11. Ботаніка Видно
12. Експлічні основи прикладної ботаники зарахов.
13. Мікробіологія Видно
14. Фізіологія рослин з основами олокімії Видно
15. Біялогія та колорітна хімія Видно

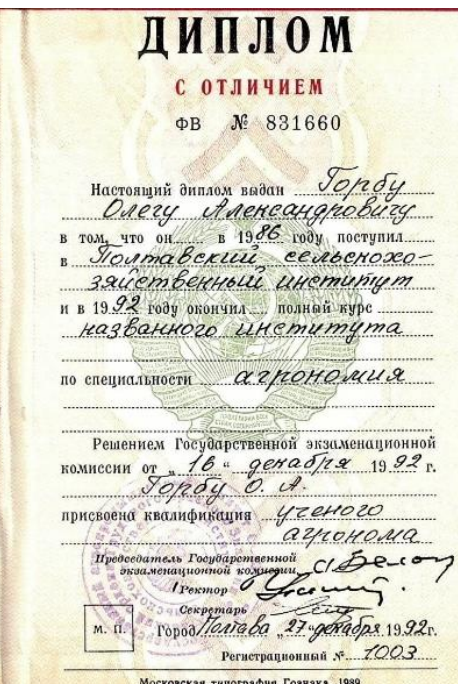
поши №918-500 21.10.1992г.

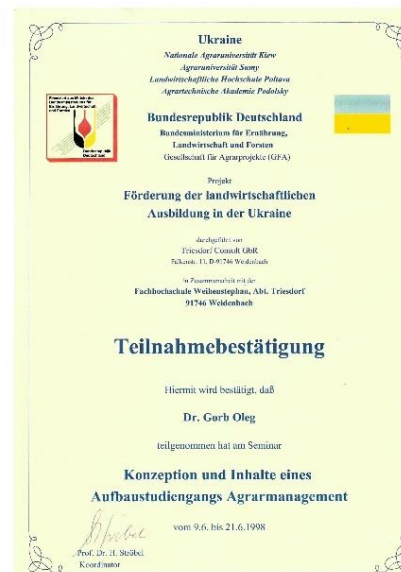
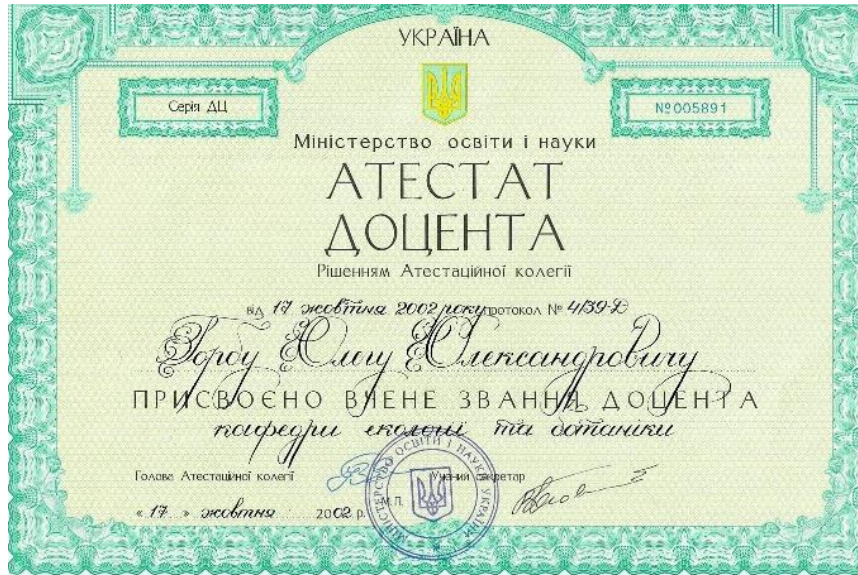
- 16. Тваринництво в окремих галузях вільно
- 17. Генетика вільно
- 18. Землеробство вільно
- 19. Землепоряддя в основних галузях вільно
- 20. Агротехніка вільно
- 21. Механізація та електрифікація с/г виробництва вільно
- 22. Проблема життєдіяльності вільно
- 23. Економіка сільського господарства вільно
- 24. Організація та планування виробництва вільно
- 25. Управління сільськогосподарським виробництвом вільно
- 26. Статистика та бухгалтерський облік зурядок
- 27. Т.Б.П.Р.:
а) Рослинництво вільно
б) Технологія переробки та зберігання сільськогосподарської продукції вільно
- 28. Кормовиробництво вільно
- 29. Школярництво вільно
- 30. Свочівництво вільно
- 31. Селекція та насінництво вільно
- 32. Біологія шкідників зурядок
- 33. Хімічний захист рослин вільно
- 34. Малорозмірне землеробство зурядок
- 35. Лісництво зурядок
- 36. Основні наукові дослідження зурядок
- 37. Тваринництво зурядок
- 38. Фізичне виховання зурядок
- 39. Бурякництво зурядок

- 40. Аграрне право зурядок
- 41. Сортоведення зурядок
- 42. Стандартизація та управління якості зурядок
- 43. Шкідливі на обробку зурядок
- 44. Особливі методи техніки та пристосування зурядок
- 45. Біологія зурядок
- 46. Біотехнологія в рослинництві зурядок

Курсові роботи та проєкти:

- 47. По механізації сільського господарства вільно
- 48. По землеробству вільно
- 49. По рослинництві вільно
- 50. По бурякництві вільно
- 51. По агрохімії вільно
- 52. По організації та плануванні виробництва у колгоспах та радгоспах вільно
- 53. По шкідливим обробці вільно

Плідна діяльність Олега Олександровича

відмічена рядом відзнак і нагород

КОМАНДИРОВОЧНОЕ УДОСТОВЕРЕНИЕ (Commander's Certificate) issued to Oleh Gorb for a business trip to the University of Hohenheim, dated 19.02.2006.

Отметки о выезде в командировку, прибытии и пунктах назначения и выезде из них (Checklist of departure, arrival, and departure points) for Oleh Gorb's trip to the University of Hohenheim.

Сертифікати

Історія розвитку міжнародних зв'язків Полтавського державного аграрного університету

У ПДАУ основи міжнародних відносин було закладено в 1995–1996 роках. Це були контакти з двома німецькими закладами освіти, а саме Східно-Європейським центром Університету Хоенхайм м. Штутгарт та сільськогосподарською школою «ДОЙЛА» м. Нієнбург.

Університет Хоенхайм м. Штутгарт – це аграрний університет у м. Штутгарт, який протягом багатьох років є провідним серед закладів вищої освіти Німеччини. На його базі, починаючи з 1995 року і по теперішній час, наші викладачі систематично

проходять стажування з метою підвищення кваліфікації або проводять свої наукові дослідження за різними напрямками.

Сільськогосподарська школа «ДОЙЛА» м. Нієнбург – це заклад освіти, який підпорядкований Сільськогосподарській Палаті та Адміністрації округу Нієнбурга. В ньому проходять навчання фермери, садівники, механіки сільськогосподарської техніки, слюсарі, столяри з Німеччини. Крім того, ця школа проводить навчання студентів з країн середньої та східної Європи, нових незалежних держав та заокеанських країн (зокрема Бразилії). Навчання для цієї категорії студентів проводять в галузі сільського господарства та садівництва. Студенти ПДАУ з 1996 року проходять навчання в цій школі з одночасним практичним стажуванням у фермерських господарствах землі Нижня Саксонія. Термін практичного стажування 12 місяців, а навчання відбувається 1 день кожного тижня протягом всього періоду стажування. У кінці терміну стажування студенти складають

іспити з рослинництва, тваринництва, механізації та німецькій мови й отримують сертифікат про закінчення школи «ДОЙЛА», точно такий же як і німецькі студенти.

До 1998 року вся міжнародна діяльність велася безсистемно, що інколи призводило до втрати можливостей перспективних інтернаціональних контактів і проєктів.

Тому, в 1998 році, з метою розширення міжнародних контактів була введена посада проректора з міжнародних зв'язків, яку з моменту її введення і по теперішній час обіймає кандидат сільськогосподарських наук, доцент, професор кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля Олег Олександрович Горб.

У 2000 році був створений відділ міжнародних зв'язків ПДАА. На той час у відділі працювали за сумісництвом такі ініціативні викладачі академії, як доктор сільськогосподарських наук, професор Антоніна Володимирівна Калініченко, доктор сільськогосподарських наук, професор Андрій Анатолійович Гетья та інші.

Очолювали відділ міжнародних зв'язків в різні часи Андрій Анатолійович Гетья, Дмитро Володимирович Федосеєнко, Олександр Олександрович Антонов, Ольга Вікторівна Гетья, Галина Олександрівна Тимошенко, Ганна Василівна Герелес, Ганна Олексіївна Тараненко, Тетяна Ігорівна Капіталова. Зараз посаду начальника відділу міжнародних зв'язків обіймає Яна Вікторівна Радіонова.

Завдяки таким структурно-організаційним змінам міжнародна діяльність ПДАУ стала значно розширюватися та поглиблюватися. Так у 1998 році розпочалася та продовжується і по теперішній час співпраця з Німецьким селянським союзом.

Німецький селянський союз – це об'єднання фермерів Німеччини, під керівництвом якого наші студенти проходять практику у фермерських господарствах Німеччини. Під час такої практики протягом 4-6 місяців студенти вивчають всі технологічні

процеси, які відбуваються у фермерському господарстві та переймають досвід господарювання.

У тому ж 1998 році, разом з німецьким **Університетом Хоенхайм** та австрійським **Університетом польових культур ВОКУ**, під керівництвом Горба О.О. подали заявку, а в 1999 році виграли грант на впровадження спільно європейського **Українсько-Німецько-Австрійського трирічного проєкту TEMPUS-Tacis** з метою введення на базі агрономічного факультету нового **магістерського курсу «Еколого-економічне рослинництво»**. У 2001 році такий курс був введений та продовжує з успіхом функціонувати й зараз. Щороку на ньому навчаються в середньому до 25 студентів. За час реалізації проєкту більш ніж 50 викладачів пройшли стажування в Німеччині та Австрії з метою підвищення кваліфікації та розробки нових навчальних програм для магістерського курсу.

Крім того, завдяки фінансовій підтримці вищезазначеного проєкту, була створена локальна комп'ютерна мережа з виділеною лінією Інтернет. На базі агрономічного факультету обладнана науково-дослідна лабораторія агроекологічного моніторингу, а також створений Мовний центр, які функціонують по теперішній час.

Мовний центр ПДАУ нині є найкращим центром на Полтавщині та одним з шести центрів по всій Україні, які мають ліцензію на проведення тестів з німецької мови в системі «DAF». На його базі можна пройти курси вивчення таких іноземних мов, як

англійська, німецька, французька та інші. Крім того, центр плідно співпрацює з **Гьоте-інститутом** та **німецькою службою академічних обмінів DAAD**.

Керувала центром з моменту його заснування і по 2012 рік кандидат філологічних наук, доцент Олена Павлівна Шишліна. Зараз його очолює старший викладач Олена Олександрівна Савенкова.

Досить важливим можна вважати і той факт, що завдяки цьому проєкту в Університеті Хоенхайм успішно працює випускник агрономічного факультету Олег Кривинець, а у Відні захистив дисертацію та працює науковим співробітником випускник нашого факультету ІТФ Віталій Криворучко.

Координатором проєкту від Університету був проректор з міжнародних зв'язків, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Олег Горб, а менеджером проєкту – начальник відділу міжнародних зв'язків, на той час кандидат сільськогосподарських наук, доцент Андрій Гетя.

Слід зазначити, що Андрій Гетя був одним із перших наших викладачів, якому вдалося виграти стипендію німецької служби академічних обмінів DAAD і протягом 18 місяців у 1998–1999 роках проводити свої наукові дослідження на базі Університету Хоенхайм. Крім Андрія Геті завдяки таким же стипендіям в Університеті Хоенхайм проводили свої короткотермінові дослідження доктор сільськогосподарських наук, професор Микола Шевніков та кандидат сільськогосподарських наук, доцент Леонід Колесніков. З 1996 по 1998 рік в університеті працював експерт німецького Центру Інтернаціональної міграції (СІМ) доктор Юрген Куробка як інтегрований спеціаліст.

У 1998 році його змінив доктор Райнер Пльойзе, який пропрацював радником ректора університету з міжнародних питань майже 10 років і приклав максимум своїх зусиль у розширенні та поглибленні зв'язків Полтавського державного

аграрного університету з різними німецькими установами та організаціями.

Починаючи з 1999 року, науково-педагогічний персонал нашого університету отримав можливість відвідувати міжнародні виставки «Євротір» та «Арітехніка» в м. Ганновер та виставку «Зелений тиждень» в м. Берлін, а також різноманітні міжнародні виставки в Бельгії, Польщі та інших країнах ЄС.

З 1998 року наші студенти отримали можливість навчатися на факультеті міжнародного менеджменту **Університету прикладних наук «Вайєнштефан»**. Цей університет знаходиться на землі Баварія і має два відділення в м. Фрайзінг та м. Тріздорф. В університеті навчаються німецькі студенти за такими напрямками,

як сільське господарство, охорона навколишнього середовища та міжнародний менеджмент. Українські

студенти мають можливість навчатися на факультеті міжнародного менеджменту після проходження 4-6

місячної практики у фермерських господарствах землі Баварія. Після проходження практики, яка проводиться під керівництвом Університету, приблизно 40% студентів-практикантів надалі проходять безкоштовне навчання на факультеті міжнародного менеджменту (магістерський курс «MBA in Agriculture») шляхом отримання різноманітних стипендій. Після закінчення магістратури вони практично всі працевлаштовуються на німецькі або австрійські фірми, які представлені на ринках України та країн колишнього Радянського Союзу.

З 2002 року аналогічний магістерський курс введений і у Полтавському державному аграрному університеті. Це результат ще одного трирічного спільно європейського **Українсько-Німецько-Ірландського TEMPUS-Tacis M-JEP-22218-2001**. Цей проєкт наш Університет у 2002–2004 роках впроваджував разом з

Національним аграрним університетом України м. Київ, Сумським державним аграрним університетом та двома європейськими партнерами **Університетом прикладних наук «Вайєнштефан» (ФРН)** і **Університетом міста Дубліна (Ірландія)**. У рамках проєкту 16–17 червня 2005 року на базі нашого Університету була проведена завершальна міжнародна конференція з презентацією підручника «Виробнича економіка», який був виданий за кошти проєкту і зараз є настільною книгою для студентів магістерського курсу «MBA in Agriculture». До речі, у 2005 році факультет економіки та менеджменту ПДАУ успішно пройшов ліцензування нової спеціальності «Адміністративний менеджмент», що теж можна вважати успішним результатом завершення цього проєкту.

Випускники магістерського курсу «MBA in Agriculture», окрім українського диплома магістра встановленого зразка, отримують сертифікат німецького Університету прикладних наук Вайєнштефан. До прикладу, випускниця факультету Ірина Букша з успіхом закінчила магістратуру Дублінського університету та зараз живе і працює в Ірландії.

Усе це можна вважати першим реальним кроком нашого Університету на шляху до Євроінтеграції в освіті у рамках Болонської угоди.

Міжнародний Українсько–Австрійсько–Шрі Ланкійський науково-дослідний проєкт «Біологічна азотфіксація бобовими культурами в умовах водного стресу» (BIO Fix) у 2002–2003 роках від нашого університету координував кандидат хімічних наук, доцент Дмитро Володимирович Федосєнко. У 2006 році він виграв індивідуальний грант на проведення наукових досліджень і по теперішній час працює в університеті штату Флорида (США), а його син, Дмитро Федосєнко, закінчив аспірантуру в університеті Хоєнхайм (ФРН).

У 2002 році розпочалася співпраця зі Шведським аграрним університетом та сільськогосподарським коледжем міста Ретвік. У рамках цієї співпраці періодично відбувається обмін делегаціями, а наші студенти проходять стажування в коледжі м. Ретвік (Швеція).

Науково-педагогічний персонал університету продовжує плідну співпрацю з Центром агрономічних досліджень провінції Ено (Бельгія), яка розпочалася у 2003 році.

Завдяки цій співпраці з короткотерміновими візитами Бельгію відвідують наші співробітники, а наші науковці мають можливість опанувати навички роботи на європейському лабораторному обладнанні.

З 2003 по 2007 рік на базі ПДАУ впроваджували одночасно 2 міжнародні проекти: 1) «Проект аграрного маркетингу в Україні»; 2) «Створення офіційного дорадництва в Полтавській області». «Проект аграрного маркетингу в Україні» фінансувався урядом США через фірму «LAND O'LAKES» з метою покращення логістики й маркетингу збуту продукції фермерами виробниками плодоовочевої продукції.

Проект «Створення офіційного дорадництва в Полтавській області» фінансувався урядом ФРН через «Федеральне міністерство харчових продуктів, сільського господарства та лісового господарства» з метою започаткування дорадчої діяльності на Полтавщині шляхом надання різноманітних освітньо-консультативних послуг сільськогосподарським товаровиробникам різних форм власності.

У 2005 році розпочалася співпраця з Варшавським національним аграрним університетом в Польщі та з Угорським аграрним університетом у містечку Сарваш.

У 2008 році зв'язки з Угорщиною розширили і була підписана угода з Університетом міста Дебрецен.

З 2005 по 2007 рік в ПДАУ працювала волонтер з Корпусу Миру Дженіфер Валей. Завдяки її ініціативі у 2006 році розпочалася співпраця з американськими університетами штату Іллінойс та університетом PURDUE штат Індіана.

У 2006 році ПДАУ в складі Українсько–Німецько–Польського консорціуму подав заявку, а у 2007 році успішно виграв дворічний проєкт **TEMPUS-Tacis T-JER-27168 «Створення Агроекологічного центру Полтавщини»**. У виконанні цього проєкту брали участь з Європейської сторони: Університет Хоенхайм, Університет м. Штутгарт, Муніципалітет міста Фільдерштат (ФРН), Варшавський національний аграрний університет (Польща). З Української сторони, окрім нашого університету, ще й такі установи, як Головне управління ветеринарної медицини у Полтавській області, Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Полтавській області, Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка, а також інші організації, які опікуються розв'язуванням екологічних питань на Полтавщині.

У результаті виконання проєкту був створений «Агро Екологічний центр Полтавщини», який успішно працює з метою підвищення екологічної свідомості різних верств населення та надання можливості проходження курсів підвищення кваліфікації для фахівців різних установ та організацій.

У 2008–2009 роках ПДАУ разом з Полтавською обласною громадською організацією «Офіційна сільськогосподарська дорадча служба» успішно виконали ще один екологічний проєкт, який фінансувався Швейцарською агенцією розвитку та співробітництва. Цей проєкт ставив за мету поширення досвіду ПП «Агроекологія», засновником якого є Герой Соціалістичної праці, Герой України Семен Антонєць, щодо ведення органічного землеробства в Полтавській області.

У 2009 році ПДАУ заключив угоду з Французько-Румунським інститутом сільського господарства ISFRADA, згідно з якою наші випускники-бакалаври можуть і надалі навчатися у Румунії, а потім у Франції з отриманням двох магістерських дипломів цих країн. Але найціннішим в цій угоді є те, що ISFRADA гарантує таким випускникам-магістрам працевлаштування на французьких фірмах.

Успіхом 2009 року також можна вважати відкриття можливості нашим студентам-випускникам навчатися в аспірантурі з екологічного напрямку в Сінгапурі на базі Наянгського технологічного університету за кошти фонду «СІНГА».

У 2010 році ПДАУ взяв участь в Українсько-Польському проєкті «Підприємництво жінок в сільській місцевості у сфері зеленого туризму», в межах якого були проведені навчання та тренінги по зеленому туризму, під час яких польські фахівці на чолі з професором Казимишем Кошиняком-Камешем

поділилися своїм досвідом з полтавськими колегами. З 2010 по 2013 роки ПДАУ активно брав участь в

Українсько-Нідерландському-Бельгійському проєкті «Pellets 4 power» завдяки чому був створений «Науково-дослідний центр з біоенергетики», на базі якого продовжується і зараз робота над розробкою еколого-агрономічних засад вирощування та переробки енергетичних культур.

З 2011 року і по теперішній час реалізується Польсько-український освітній проєкт, у рамках якого на базі ПДАУ була створена «Екологічна лабораторія з дослідження відновлювальних джерел енергії», в якій представлені сонячні колектори різних типів, тепловий насос та інше унікальне для України обладнання, яке здебільшого є польського виробництва. Спільно з польськими

колегами був виданий підручник «Відновлювальні джерела енергії», який став основою для вивчення однойменної дисципліни студентами всіх спеціальностей.

У 2012 році разом з німецькою фірмою «ХАКА» ПДАУ створив навчально-виставковий зал з найсучаснішим обладнанням, яке використовується сьогодні в галузі свинарства. Така форма співпраці дає змогу нашим студентам проходити своє практичне навчання на новітніх зразках техніки, а німецька фірма використовує вищезазначений зал для розширення своєї клієнтської бази.

За аналогічним принципом, у тому ж 2012 році, на базі ПДАУ був створений навчально-виставковий майданчик австрійської фірми «Пьотінгер», де студенти мають змогу вивчати найновітніші моделі різноманітної сільськогосподарської техніки виробництва вищезазначеної фірми. З 2010 року і по теперішній час відбувається значне розширення співпраці з різноманітними університетами, установами та організаціями Республіки Польща. У зв'язку з цим, у 2012 році для поліпшення вивчення студентами й викладачами ПДАУ польської мови було запрошено польського викладача пані Моніку Лотош.

Така ініціатива ПДАУ була помічена та схвалена польською стороною і, як наслідок, у 2013 р. за підтримки Генерального консульства Республіки Польща у Харкові та фонду «Допомога полякам на Сході» відбулося офіційне відкриття «Польського центру». Такий центр є осередком для вивчення польської мови та поширення польської культури на теренах всієї Полтавщини.

Після Моніки Лотош у Польському центрі працювала інша викладачка польської мови – пані Моніка Пацукевич, а з 2019 року

і по цей час польську мову викладає пан Марцін Лукаш Врона. Він проводить заняття як для груп інтенсивного вивчення польської мови, так і для студентів-філологів університету, які виявили бажання опанувати польську, крім англійської і німецької.

У 2013 р. відбулося створення консультативного центру дистанційного навчання студентів ПДАУ у м. Лімассол (Кіпр) на базі компанії INECO Capital LTD, а у січні 2014 р. аналогічний центр був створений у м. Тбілісі

(Грузія) на базі навчального центру «Кавкасія+».

З 2012 року студенти магістри одержали можливість, після закінчення української магістратури, навчатися в різноманітних польських університетах за скороченою програмою

та отримувати польський диплом державного зразка. З 2015 року Полтавський державний аграрний університет разом з польською Академією WSB започаткували унікальний міжнародний освітній проєкт «ПАРАЛЕЛЬНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДИПЛОМ», у

рамках якого студенти-бакалаври і магістри, навчаючись за будь-якою спеціальністю, паралельно вступають до польської Академії WSB за спеціальністю «Менеджмент»

і одночасно навчаються у двох університетах. Родзинкою проекту є те, що навчання в польській Академії WSB відбувається українською мовою та за дистанційною формою.

Отже, студенти ПДАУ, крім українського диплома, паралельно отримують ще й польський диплом державного зразка, який дає можливість працевлаштування в країнах ЄС без нострифікації українського диплома та без отримання дозволу на працевлаштування в ЄС.

Починаючи з 2015 року, університет бере участь у проєктах Erasmus+ ключового напрямку KA1: Навчальна мобільність з закладами вищої освіти різних європейських країн, таких як Республіки Польща (Вища школа торгівлі та послуг м. Познань, Вища Школа Бізнесу м. Домброва Гурніча, Університет природничих наук м. Познань, Опольський університет м. Ополе), Чеської Республіки (Західночеський університет в м. Пльзень), Королівства Іспанії (Політехнічний університет Картахени), Республіки Хорватії (Загребський університет), Німеччини (Університет «Хоенхайм» м. Штудтгарт). Постійно триває робота з розширення кола європейських ЗВО-партнерів.

З 2019 року ПДАУ в галузі ветеринарної медицини налагодив тісні партнерські зв'язки з польським Університетом Миколая Коперника м. Торунь. Офіційні делегації з партнерських університетів майже щорічно взаємно відвідували дружні університети з короткочасними візитами. У 2022 році викладачки кафедри хірургії та акушерства Таміла Звенігородська та Олександра Туль, у рамках реалізації отриманого ними «Стартового гранту» для науковців з України, перебували у вищезазначеному університеті та виконували свої наукові дослідження.

З січня 2020 року по листопад 2024 року ПДАУ реалізовує міжнародний проєкт в рамках програми Європейського Союзу Erasmus+ ключового напрямку КА2 (Співпраця між організаціями та установами, Розбудова потенціалу у сфері вищої освіти): «Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновацій та сталості» (UniClaD). Активна діяльність експертного центру «Milk Local Product», створеного у межах проєкту, продовжується навіть у період воєнного стану.

У 2022 році Полтавський державний аграрний університет долучився до ініціативи «Єднання» («UK-Ukraine Twinning Initiative»), що була створена британською консалтинговою компанією у сфері вищої освіти Cormack Consultancy Group за підтримки організації «Університети Великої Британії».

Мета ініціативи – об'єднати зусилля українських університетів з британськими університетами-побратимами, які мають схожі профілі, розміри та спеціальності.

24 жовтня 2022 року був підписаний Меморандум про співпрацю з Лестерським університетом (University of Leicester). Працівники британської компанії Reallyenglish створили спеціальну програму навчання відповідно до наших потреб, що охоплює у собі усі рівні мовної підготовки.

Викладачі та студенти Полтавського державного аграрного університету безкоштовно вивчають англійську мову за допомогою онлайн-платформи Reallyenglish.

У 2023 році наші науковці разом з британськими колегами отримали грант та успішно реалізували проєкт «Простежуваність у ланцюгах постачання харчових продуктів для підвищення глобальної та національної конкурентоспроможності»

(<https://le.ac.uk/research/projects/traceability-food-supply>). В рамках реалізації проєкту понад 30 осіб наших науковців та викладачів відвідали дружній університет в Лестері.

З січня 2023 р. ведуться перемовини з Лестерським університетом щодо участі у програмі подвійних дипломів для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

З січня 2022 по червень 2023 року університет брав участь у проєкті «Management of Internationalisation and German-Ukrainian Academic Cooperation 2022/2023» («Управління інтернаціоналізацією та німецько-українським академічним співробітництвом 2022/2023»). Проєкт був розроблений Міжнародним офісом університету Лейбніца в Ганновері за підтримки DAAD у рамках програми «Підтримка інтернаціоналізації українських вищих навчальних закладів – програми підвищення кваліфікації для адміністраторів українських вищих навчальних закладів у сфері освіти та академічного менеджменту (2022–2023 роки)». Основна мета 18-місячного навчального курсу, учасницею якого була начальниця відділу міжнародних зв'язків Тетяна Капіталова, – забезпечити співробітників українських університетів новітніми знаннями про різні аспекти інтернаціоналізації та навчити їх менеджменту інтернаціоналізації, а також розвивати німецько-українську співпрацю.

Проєкт «Україна цифрова: забезпечення академічної успішності під час кризи (2022)», який підтримав академічний фонд Німецької служби академічних обмінів (DAAD), надав фінансову підтримку 18 студентам Полтавського державного аграрного університету різних факультетів і спеціальностей коштом стипендії DAAD і можливість відвідувати заняття найкращих лекторів Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, баварської віртуальної школи.

У 2022 році відбувалася реалізація проєкту «Happy animals for Sustainable Production And Consumption» («Щасливі тварини для

сталого виробництва та споживання»). В рамках проєкту завідувачка кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О. В. Квасницького Світлана Усенко та професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва Оксана Кравченко відвідали Шведський аграрний університет (м. Уппсала), в якому відбулася наукова конференція «Організація сталого виробництва та споживання». Наприкінці конференції було намічено попередню тематику для написання та подання грантової заявки за програмою «Горизонт Європа».

З 01.10.2022 р. по 30.09.2025 р. у Полтавському державному аграрному університеті триває виконання проєкту Європейського Союзу: програма Еразмус+, напрям Жан Моне «Участь громадян та соціальний діалог як ключові фактори в розбудові сталих територіальних громад: успішні практики ЄС для України». Для університету це перший міжнародний проєкт, у якому він виконує роль координатора, а також перший грант за напрямом Жана Моне. У межах проєкту відбувся перший навчальний візит наших науковців до Республіки Польща для вивчення механізмів функціонування місцевої влади в європейських країнах і проведення порівняльного аналізу адміністративно-територіальної реформи державного управління у приймаючій країні з вітчизняною практикою. Проєкт реалізують професори А.І. Некрич, Т.О. Шаравара.

З 1 січня 2023 року розпочалась реалізація ще одного проєкту програми Еразмус+, напряму КА2 (Співпраця між організаціями та установами, Розбудова потенціалу у сфері вищої освіти): «Стале тваринництво та добробут тварин» («Sustainable Livestock Production and Animal Welfare» (SULAWE).

Університет має членство у різних міжнародних науково-освітніх організаціях, а саме Європейська асоціація агентств з розвитку (EURADA), мережа Businet, garag Erasmus. Ці мережі об'єднують міжнародні заклади вищої освіти, які мають спільне бачення інтернаціоналізації своїх ЗВО.

У 2023 році була подана заявка на вступ ПДАУ до Великої Хартії Університетів (Magna Charta Universitatum).

Що стосується баз практики студентів за кордоном, слід зазначити, що наші студенти мають можливість проходити ознайомчу закордонну практику і стажуватися у таких країнах, як Польща, Болгарія, Австрія, Німеччина, Швейцарія, Бельгія, Нідерланди, Франція, Іспанія, Великобританія, Данія, Норвегія, Фінляндія, Швеція, Канада, США і навіть Австралія та Нова Зеландія протягом від 3 до 18 місяців.

Щороку на базі ПДАУ проводять міжнародні семінари, конференції, закордонні фахівці читають свої лекції або проводять семінарські заняття для студентів та аспірантів. У рамках міжнародної співпраці в різні часи наш університет відвідали з офіційними візитами або були залучені до викладацької діяльності в ПДАУ представники партнерських університетів, установ, підприємств та організацій із зарубіжних країн, зокрема:

Університет Хоенхайм (ФРН)

Доктор Й. Гіратс, професор К. Х. Кьоллер, В. Льох, В. Вайлер, Н. Хачатрян, Г. Кобуш, доктор Х. П. Лецгус, Й. Ціммерман, професор Р. Долюшиц, професор К. Ліцка, професор Б. Лібіг, професор Цібіц, професор В. Гельдерман, професор У. Вайлер, К. Амани, Т. Ортель, Д. Копш, Т. Постнікова, К. Хат

Університет прикладних наук Вайєнштефан (ФРН)

Професор Х. Штрюбель, професор Х. Віллеке, професор Х. Хайлер, доктор К. Шу, доктор А. Бляйштайнер

Сільськогосподарська школа Дойла-Нієнбург (ФРН)

Ф. Брюндер, Б. Антельман, Г. Лозі

Науково-дослідний інститут «Саксен-Анхальт» (ФРН)

Доктор В. Хаакер, Х. Блюм

Університет м. Бонн (ФРН)

Доктор Е. Брейд, доктор С. Фойріх, доктор Л. Мільднер, доктор Г. Кледіч

Консалтингова фірма «GFS» (ФРН)

А. Даппен, М. Лоренц, С. Березовська

Університет Фрайбург (ФРН)

С. Клюзенер

Консалтингова фірма «GFA» (ФРН)

А. Бьоргер, Х. Янерман, К. Г. Хойос

Консалтингова фірма «АНТ» (ФРН)

Ш. Розенов

Фірма «Вестфалія»

Доктор Х. Брюкнер, Д. Цюрупа

Фірма «Біг-Дачмент»

Т. Фредерксен

Центр інтернаціональної міграції (ФРН)

Професор Р. Пльойзе, професор К. Штрьобель, доктор К. Котзас,
О. Ауге, Д. Гарлоф, Г. Шустер, професор Д. Шпар, В. Д. Мільхан

Кредитна установа для відбудови «KfW» (ФРН)

С. Вунш, К. Мільднер, Л. Кашталян

Федеральне агентство зовнішньої економіки Німеччини (ФРН)

Доктор Г. Майер

Німецька служба академічних обмінів (ФРН)

Доктор М. Зандхоп, Я.-П. Абрахам,

Державна науково-виробнича установа по переробці молока.

Ванген (ФРН)

П. Редлер, Е. Хіршле

Фірма «FBV»

В. Крюгер

Хумбольтський університет м. Берлін (ФРН)

Професор О. Кауфман, професор Е. Ліндеманн

Федеральне міністерство економіки та технологій (ФРН)

У. Хорн

Посольство ФРН в Україні

Доктор Д. Штюдемманн, доктор Б. Фон Зюдов, З. Ш. Крессе

Міністерство сільського господарства землі Саксонії (ФРН)

Доктор Г. Регган

Федеральне міністерство продовольства, сільського господарства та захисту прав споживачів (ФРН)

Б. Рогендорф, Г. Бегер

Університет екологічного землеробства «ВОКУ» (Австрія)

Професор Г. Фреєр, доктор М. Едер, доктор Р. Рамхартер, доктор Ю. К. Фрідер, П. Зонтагбауер

Фірма «Лакто Сан» (Австрія)

Доктор Х. П. Летнер

Фірма «Шауман» (Австрія)

Доктор Й. Хаммерер, Л. Кочишова

Бюро зі співробітництва (Швейцарія)

Е. Єсіркенов, В. Шуткевич

НДІ сільськогосподарська Провінція Ено (Бельгія)

Депутат Г. Моргат, Л. Бонжан, К. Доріньо, доктор М. Ванконіскло, О. Маньо

Чеський університет сільського господарства (Чехія)

Професор Ю. Твердон, професор М. Сватоп

Міністерство сільського господарства республіки Латвія

Л. Дрождовська

Польська дорадча служба (Польща)

М. Оніщук, Р. Розвадовські

Національний аграрний університет SGGW (м. Варшава)

Професор Я. Шишко, професор Й. Мойсей, А. Карчмарчик

Політехніка Краківська (м. Краків)

Професор В. Магера

Об'єднання шкіл електричних № 1 (м. Краків)

Доктор Р. Тидко

Верхньоселезький економічний університет(м. Катовіце)

Професор К. Кошиняк-Камеш

Університет Політехніка Люблінська (м. Люблін)

Професор В. Сікора

Академія готельного бізнесу та гастрономії (м. Познань)

Професор Р. Д. Таубер, професор Є. Муха-Шаек, доктор О. Яніна,
І. Чижевська

Академія торгівлі та послуг (м. Познань)

Доктор П. Дворніцкій, професор К. Вільчинська

Природничий Університет (м. Вроцлав)

Професор А. Велічко, професор А. Бесіада, професор Й. Ніцпонь

Опольський Університет (м. Ополе)

Професор А. Гавдзик

Асоціація культурної китайської співдружності (Китай)

Чжао Мін Цюань.

Сільськогосподарський університет Упсала (Швеція)

М. Т. де Мендонча

Сільськогосподарський коледж м. Ретвік (Швеція)

К. Е. Ліндгрєн

Фірма «S and A» (Великобританія)

Г. Сейвор

Рітл Коледж Челмсфорд (Великобританія)

Майкл Лі, Генрі Метьюс

Університет Іллінойс (США)

Доктор Р. Е. Лі, К. Брукс

Фірма «LANE REALTY» (Канада)

Е. Бутлер

Коледж «Elk Island» (Канада)

К. Кусман

Фірма «CROP INTEGRATION BUSINESS GROUP» (Таїланд)

Професор Р. Тірапорн, Н. Чін-Інману, доктор А. Сілапапун

Починаючи з 2020 року значно розширилися можливості онлайн спілкування із закордонними партнерами. Іноземні професори і практики на постійній основі залучаються до читання лекцій та участі у науково-практичних конференціях кафедри, засіданнях студентських наукових гуртків у ПДАУ.

Найбільш активними серед них є професори Златінка Блейбер та Гавріель Меіровича – Salem State University (Масачусетс, США), Боб Сальніков–менеджер та інженер підприємства ТОВ «Нексід» (Канада), професор Юліус Романаускас – Клайпедський університет (Литва), професор Ян Жукувскис – Університет Вітовта Великого (Литва) та ін.

Водночас науково педагогічні працівники ПДАУ систематично беруть участь у конференціях, круглих столах, семінарах, підвищують свою кваліфікацію та проводять наукові дослідження за кордоном у таких установах, як:

Лестерський університет (Великобританія)

Університет м. Дублін (Ірландія)

Наянгський технологічний університет (Сінгапур)

Сільськогосподарська школа «Дойла-Нієнбург» (ФРН)

Німецький селянський союз м. Бонн (ФРН)

Університет «Хоєнхайм» м. Штутгарт (ФРН)

Університет м. Штутгарт (ФРН)

Університет прикладних наук «Вайєнштефан» (ФРН)

ТОО Карцфен Меркіше Путен (ФРН)

Apollo e.V. (ФРН)

Компанія НАКА (ФРН)

Університет польових культур ВОРКУ (Австрія)

Об'єднання «Агро імпульс» (Швейцарія)

Сільськогосподарська школа «Ланд дю Брей» (Франція)

Сільськогосподарський коледж «Nivot» (Франція)

Асоціація «Кі-Франс» (Франція)

Громадська організація «Дружба без кордонів» (Франція)

Університет PURDUE (Франція)

Вища національна сільськогосподарська школа м. Бордо (Франція)

НДІ «SARAN» м. Ат (Бельгія)

Вища школа Провінції Ено-Кондорсе НЕРН-Condorcet (Бельгія)

Сільськогосподарський коледж «Ретвік» (Швеція)

Шведський університет аграрних наук (SLU) (Швеція)

Асоціація фермерів «AB-farm» (Данія)
Науково-дослідний інститут «IRTA» (Іспанія)
Асоціація фермерів (Нідерланди)
Французько-Румунський інститут сільського господарства
ISFRADA
Французький сільськогосподарський ліцей Брехулу (Франція)
Вища Французька сільськогосподарська школа ANGERS (Франція)
Університет Бургундії (Франція)
Тракійський університет(Болгарія)
Коледж Перотіс (Греція)
Комратський державний університет (Молдова)
Компанія INECO Capital LTD (Кіпр)
Асоціація UCM (Італія)
CINEAM Bari, Міжнародний Центр агрономічних досліджень
(Італія)
Варшавський університет природничих наук SGGW (Польща)
Політехніка Краківська (Польща)
Аграрний Університет ім. Гуго Коллонтая м. Краків (Польща)
Природничий університет м. Вроцлав (Польща)
Академія WSB м. Домброва Гурніча (Польща)
Верхньоселезький економічний університет м. Катовіце (Польща)
Вища школа управління охороною праці в Катовіцах (Польща)
Жешувський університет (Польща)
Університет Політехніка Люблінська (Польща)
Природничий університет м. Люблін (Польща)
Університет Марії Складовської-Кюрі м. Люблін (Польща)
Академія підприємництва та адміністрації м. Люблін (Польща)
Академія суспільно-пророднича м. Люблін (Польща)
Академія готельного бізнесу та гастрономії м. Познань (Польща)
Академія торгівлі та послуг м. Познань (Польща)
Опольський університет (Польща)
Академія менеджменту та адміністрації м. Ополе (Польща)
Університет Миколи Коперника м. Торунь (Польща)

Університет третього віку в м. Громадка (Польща)
Клініка ветеринарної медицини Даніель Фігель (Польща)
Університет туризму та екології в м. Суха Бескідка (Польща)
Аграрний університет м. Сарваш (Угорщина)
Університет м. Дебрецен (Угорщина)
Університет м. Дійарбакір (Туреччина)
Азербайджанський університет кооперації м. Баку (Азербайджан)

У 2024 році університет має 43 чинні угоди про міжнародне співробітництво з університетами, установами та організаціями понад 20 країн Світу і постійно розширює коло зарубіжних партнерів.

Міжнародна науково-практична конференція «Охорона, профілактика та лікування домашніх тварин»

Олег Горб з іноземними студентами

Полтавщину відвідав президент «Іспано-Української Торгової палати для розвитку», офіційний представник ТПП України в Іспанії, президент Асоціації українців Іспанії «Україна» Михайло Петруняк.

У зустрічі взяли участь перший заступник голови Полтавської ОДА Андрій Пісоцький, директор Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Інна Іщенко, проректор з міжнародних зв'язків ПДАА Олег Горб

О. О. Горб із польським колегою

Зміцнення співпраці між ПДАУ та Titan Machinery Ukraine — одним із найбільших операторів ринку сільськогосподарської техніки у світі

Відбулося підписання меморандуму про взаєморозуміння між Полтавським державним аграрним університетом та Університетом Дебрецена

Скульптура Клауд-Гейт у Міленіум-парку в м. Чикаго

Morrow Plots - експериментальне сільськогосподарське поле в Університеті Іллінойсу Урбана-Шампейн. Назване на честь професора Джорджа Е. Морроу, це найстаріше подібне поле в Сполучених Штатах і друге за віком у світі

Підготовчий факультет для іноземних громадян

У 1998 році Горб Олег Олександрович очолив підготовчий факультет для іноземних громадян, який тоді переживав у своїй багатолітній історії непрості часи. Вже за кілька років Горб О. О. підписав договори з 19 контрактерами-посередниками із різних країн (зокрема Тунісу, Марокко, Китаю), і кількість слухачів факультету почала збільшуватися. Кілька років контингент факультету налічував до 100 іноземних слухачів із різних країн світу. Заступником декана з навчальної роботи працював доцент Скиданенко Ю.Д., а заступником декана з виховної роботи була призначена старший викладач Токуєва Н. В. Збільшився і

колектив співробітників: на двох кафедрах факультету працювало близько 20 викладачів, які під керівництвом декана на високому рівні виконували навчальну, методичну, наукову й організаційну роботу. Мовною підготовкою іноземців займалися викладачі: Бондарєв В. В., Масік І. В., Мельник Н. Ф., Петренко Л. Ф., Савченко О. О., Скиданенко Ю. Д., Тесля Н. І., Токуєва Н. В., Шляхова В. М., Юхименко Л. І.; на кафедрі загальноосвітніх дисциплін працювали: Дупак О. С., Лугова Т. В., Петровський О. М., Піщаленко М. А., Раздуй О. М., Скок Л. М., Харченко А. В., Чекмарьова І. І. У деканаті справами діловодства й оформлення документів іноземців займалися Новохацька О. О., Омельченко О. І., Стрижак М. В., Теслюк Я. Г.

2005 року факультет відсвяткував свій 25-літній ювілей, зібравши з усіх куточків України, з різних українських університетів своїх викладачів і співробітників.

2006 року підготовчий факультет було перейменовано на факультет підготовки іноземних громадян, який першим у м. Полтава розпочав навчати іноземців української мови. Усі

викладачі пройшли перепідготовку та стажування, і 2008-ого року кафедра російської мови стала кафедрою української та російської мов. Було проведено велику за обсягами методичну роботу з підготовки навчальних матеріалів, посібників, методичних розробок з усіх предметів українською мовою. Іноземці отримали можливість обирати мову навчання. Вивчати українську мову почали студенти із Тунісу й Алжиру, які дивували містян своєю правильною вимовою, літературною українською. На факультеті та в гуртожитку було проведено ремонт, і перший гуртожиток став в аграрній академії взірцевим. Але пріоритетним напрямом роботи декана факультету був набір кандидатів на навчання, пошук

фірм-посередників, які займалися підбором іноземних громадян для навчання в академії, проведення рекламних заходів та створення рекламної продукції різними мовами світу. І вже за кілька років на навчання прибуло 30 громадян Камеруну і Конго, які також виявили бажання вивчати українську мову і продовжили своє навчання у Львові й Іван-Франківську, де вражали викладачів своєю мовною підготовкою. На факультет зверталися

представники різних українських вишів, які планували створювати підготовчі факультети в своїх закладах освіти чи поліпшувати

роботу вже існуючих підрозділів. 18 років віддав непростій роботі з іноземними студентами Олег Олександрович Горб. Ця робота була ненормованою у часі й за обсягом і потребувала немало сил та енергії.

Зокрема він щодня планував таку кількість справ, яка була б непосильною для звичайного співробітника, адже окрім цієї роботи Олег Олександрович виконував обов'язки проректора, керував відділом міжнародних зв'язків, займався викладацькою діяльністю та працював на кафедрі екології. Очолював великий колектив викладачів, співробітників і слухачів факультету підготовки іноземних громадян, продовжує він робити це і зараз, опікуючись роботою Центру міжнародної освіти, допомагаючи і підтримкою, і порадами, і справами. І завдяки сумісним зусиллям сподіваємося, що нелегкі часи залишаться позаду, і в мирну Україну прийдуть отримувати мирні професії представники усіх континентів, а в стінах першого гуртожитку знову зазвучать різні мови світу.

Слово про вченого

*Аранчій Валентина Іванівна, голова
Вченої ради університету перший
проректор, професор, заслужений
діяч науки і техніки України*

З повагою та найкращими побажаннями!

Шановний, Олеже Олександровичу!

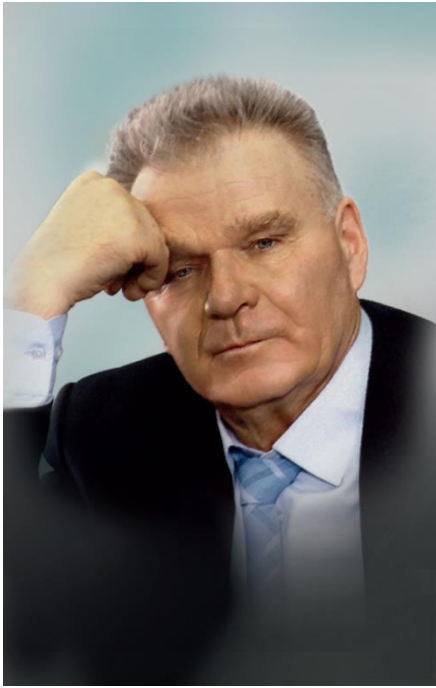
З нагоди Вашого Дня народження прийміть найщиріші, сповнені глибокої поваги вітання від Вченої ради, науково-педагогічного колективу, працівників і здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

У суспільстві завжди шанувалися справжні фахівці незалежно від сфери та видів діяльності. Міжнародні зв'язки – це улюблена справа, сенс життя, їм Ви віддаєте частку душі та вільного часу, вони стали джерелом натхнення та самовдосконалення, приносять радість і бажання втілювати задумане в життя. Безперестанку знаходите нові шляхи для покращення навчального середовища, в якому кожен студент може розкрити свої здібності. Невичерпний інтелектуальний потенціал беззаперечно служить на благо процвітання вишу.

Ваше завзяття, сучасне бачення, креативність та енергія відкривають нові горизонти і можливості для нашого університету.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, енергії та невтомної спраги удосконалювати цей світ за допомогою наукових відкриттів та нововведень у розвиток аграрної освіти. Нехай підтримують та надихають рідні люди, розуміють та допомагають колеги, минають негаразди та непорозуміння.

Творчих злетів, сміливих задумів та їх реалізації, щастя Вам, радості, добра і благополуччя під мирним небом України!

Писаренко Віктор Микитович, доктор сільськогосподарських наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України

МОЛОДШОМУ ГОРБУ: СТУДЕНТУ І ПРОРЕКТОРУ!

Дні ідуть, літа минають.

Ось ти, Олеже Олександровичу, і досяг дорослого віку. Молодець! Ти став поважним інтелектуалом, завдячуючи своїй природній інтелігентності, наполегливості, цілеспрямованості й

працелюбності!

Добре відома істина: успіх треба підготувати. І формула успіху давно відома. Це, перш за все, визначити межу, не очікувати чудес, нікого не звинувачувати, постійно працювати, успіх досягається працею. Шлях до результату він справді у системному підході до вивчення і виконання кожної справи та ти його долаєш з успіхом.

Я вважаю, що на початку твоєї трудової діяльності після аспірантури й успішного захисту кандидатської дисертації, я подумав, що ти найбільш придатний, згідно з твоїми здібностями, для міжнародної діяльності. І, мабуть, ми не помилилися. Ми з тобою створювали міжнародний центр, отримали гранти та створили Центр вивчення іноземних мов, організували стажування більше сотні викладачів за кордоном і багато інших добрих справ для нашого колективу.

Не знаю, чи був у тебе письмовий план розвитку особистості, але став ти на вірний життєвий шлях, і впевнений, що ти один з кращих проректорів з міжнародних зв'язків серед аграрних університетів України.

Мені невідомо Олеже яке у тебе хобі, але думаю, що ти маєш якісь методи для психоемоційної розрядки, яка допомагає тобі у постійному напруженому житті.

Безумовно ти лідер у своїй справі. Лідерство – це сольний виступ, але його суть полягає у свідомому зверненні за допомогою до колег і цей принцип ти успішно опанував.

Я тебе вчив, що серед людей, які тебе оточують, потрібно завойовувати друзів і не наживати ворогів. На мій погляд, ти засвоїв цю істину і наші колеги завжди доброї думки про тебе.

Всі ми народжуємося для любові, Олеже Олександровичу! Я знаю, що ти любиш життя, людей і землю, і завершити свій нарис хочу словом – любов, бо тільки завдячуючи їй наше життя перестає бути коротким епізодом і знаходить сенс як частина вічного.

У житті часто так буває, що певний фініш стає черговим стартом і я бажаю тобі, мій учню, ділитися знаннями та досвідом з молоддю і нехай вони надихають тебе на життя, живлять енергією і бажанням творчості. Мабуть, правдивою є одвічна істина: щастя досягає той, хто прагне зробити щасливими інших.

Щастя тобі, Олеже Олександровичу, щастя і щасливої долі твоїм рідним і близьким. Хай береже вас Господь!

*Лапенко Григорій Олександрович,
кандидат технічних наук, професор
кафедри агроінженерії та
автомобільного транспорту,
заслужений працівник освіти
України*

ВІТАННЯ ЮВІЛЯРУ!

Як по вікові, Олег Олександрович за свої 55 років заслужено отримав дві «5». Багато хто і за 60 років не змогли досягти подібних успіхів.

У чому ж секрет? Вважаю, що в сім'ї іменинника. Адже батько та мати на генному рівні запрограмували в цьому хлопчині вміння плідно працювати, поважати своїх вчителів і колег.

Олег Олександрович ріс, навчався, завойовував авторитет на моїх очах. Після закінчення з відзнакою агрономічного факультету в 1992 році пішов працювати агрономом-насінневодом в господарство Карлівського району. Через рік вступив до аспірантури і вже у 1996 році здобув ступінь кандидата сільськогосподарських наук. Пройшов шлях від асистента до професора кафедри. Звичайно, такий стрімкий юнацький ривок у науці не міг бути не відзначений керівництвом агрономічного факультету і ректорату. Та найбільше Олег Олександрович розкрив знання та здібності на посадах декана підготовчого факультету для іноземних громадян та проректора з міжнародних зв'язків ПДАА. З 1998 по 2015 рік Олег Олександрович був справжнім міністром закордонних справ нашого навчального закладу. Знання мов, прекрасна комунікабельність та вміння знаходити рішення в складних ситуаціях дозволили йому бути ініціатором і реалізатором міжнародних проєктів з такими країнами, як Польща, Німеччина, Австрія, Ірландія. Я, обіймаючи посаду декана інженерно-технологічного факультету, мав честь разом з Олегом Олександровичем реалізовувати проєкти пов'язані з впровадженням ступеневої системи навчання, практичної підготовки майбутніх спеціалістів.

Працювати поруч з Олегом Олександровичем було цікаво, продуктивно і дуже приємно. Не дивлячись на різницю у віці, ми завжди без проблем знаходили спільну мову та взаєморозуміння. Ставлюсь до Олега Олександровича як до сина, а він у свою чергу по-дружньому називає мене отець Григорій.

Шановний Олег Олександрович! У день Вашого ювілею як проректору з науково-педагогічної, наукової роботи та міжнародних зв'язків бажаю вдачі в роботі, підкорення нових вершин нашим університетом, а як людині – здоров'я, щастя в сім'ї

та багато перемог, включаючи нашу спільну – у війні. Миру та процвітання!

З повагою, Григорій Лапенко, кандидат технічних наук, професор кафедри агроінженерії та автомобільного транспорту, заслужений працівник освіти України.

Наші міжнародні вітання, шановний Олеже Олександровичу!

Всевишній подарував Вам багато талантів, які на різних життєвих етапах відкривалися, збагачувалися і дарували й нині дарують радість Вашій родині, Вашим колегам, друзям, студентам у різних куточках України й за кордоном.

У Ваш ювілей спробуємо, хоч це і непросто, охарактеризувати Вашу діяльність, що потребує звернення до багатой палітри Ваших загальнолюдських і науково-професійних якостей. Вам притаманні незупинне прагнення до нового знання й добротворення, соціальна відповідальність за результати своєї наукової, педагогічної, керівної діяльності на посаді проректора університету. Особливо наголосимо: постійне самонавчання й самовдосконалення і водночас – навчання інших, як Божий дар, передавати свої знання і торувати разом нелегкий шлях до високої науки. Це повною мірою відповідає сучасній світовій тенденції – навчання впродовж життя. До цього додамо: усе це й багато іншого робиться на високому рівні науковості, професіоналізму, відповідальності, доброзичливості й людяності. Запорукою такого грандіозного творчого здобутку й високого визнання у нашому університеті й на міжнародному рівні є Ваша особлива якість – неповторне вміння мріяти та наполегливо йти до своєї мрії життєвими шляхами невтомної праці. А мрії, поєднані з постійними потужними діями і самовідданою працею, дарують істинне людське щастя.

Ваша діяльність охоплює різні напрями. А міжнародний напрям Ви розпочали 1998 року, коли Вас було призначено на

посаду проректора з міжнародних зв'язків та декана підготовчого факультету для іноземних громадян. Вам вдалося створити і згуртувати потужний колектив викладачів і забезпечити мовну підготовку іноземців на високому рівні. 2000 року Вашими зусиллями було створено відділ міжнародних зв'язків, який займався організацією співпраці з закордонними закладами вищої освіти, освітніми й науковими установами, підприємствами та міжнародними організаціями; інформуванням здобувачів вищої освіти про можливість проходження ознайомчої закордонної практики; організацією прийомів зарубіжних делегацій, представників міжнародних організацій, установ тощо.

Пізніше за Вашої ініціативи було засновано Центр європейської освіти та іноземних мов, який забезпечував діяльність проєкту «Паралельний європейський диплом», мовні курси та підготовчі тренінги до Єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови. Складно перерахувати всі Ваші здобутки, ініціативи, досягнення... Та незважаючи на нестримний темп життя, постійну зайнятість, Вам вдається всюди встигати, для кожного знайти добре слово, дарувати людям радість, тепло щирої посмішки. Ви випромінюєте потужну позитивну енергію, надійність, упевненість; надихаєте на наукові і творчі звершення.

Що можна побажати Вам у Ваш ювілей? Нехай невичерпною і ніколи не вичерпаною буде криниця Вашої енергії, Вашого гуманізму, Вашої творчості й добротворення на життєвій ниві! Щиро бажаємо Вам натхнення, оптимізму і нових плідних здобутків, реалізації ідей, посмішок фортуни, здійснення мрій, бадьорості духу, стабільності, позитиву, яскравих подій та незабутніх вражень! Нехай доля шле Вам добро і достаток, а віра, надія та любов будуть вірними супутниками на Вашому життєвому шляху. Нехай тепло і затишок родинної оселі надійно захищає Вас від негараздів, а в майбутньому на Вас чекає ще багато-багато наповнених корисними справами і земними радощами років! Нових Вам мрій, творчих обріїв, здобутків і вдячності від тих, кому Ви так щедро даруєте своє серце...

**Happy Birthday! Bon anniversaire! Alles Gute zum Geburtstag!
Cumpleanos feliz! Wszystkiego najlepszego z okazji urodzin! Doum
gnn kutlu olsun! سعيد ميلاد عيد ! 生日快乐 ! जन्मदिन मुबारक हो जन्मदिन की
हार्दिक शुभकामनायें सालगिरह मुबारक हो सालगिरह की हार्दिक शुभकामनायें !**

З повагою і любов'ю – співробітники Центру міжнародної освіти, відділу міжнародних зв'язків та Центру європейської освіти та іноземних мов

Хронологічний покажчик публікацій О. О. Горба

Книжкові видання

Книга – це джерело освіти, знання і якщо збагачення, то збагачення культурного і душевного.

Рильський М.

1. **Основи** екології : методичні вказівки по вивченню дисципліни та завдання для контрольних робіт студентам-заочникам / В. М. Писаренко, О. О. Горб та ін. Полтава : РВВ ПДАА, 2001. 14 с.

2. **Методичні** рекомендації щодо вивчення дисциплін та завдання для контрольних робіт студентам-заочникам по спеціальностям / Л. О. Колесніков, М. А. Піщаленко, В. М. Писаренко, В. М. Самородов та ін. Полтава : РВВ ПДАА, 2002. 19 с.

3. **Агроекологія**: теорія та практика : навч. посіб. для студ. вузів / В. М. Писаренко, П. В. Писаренко, В. І. Перебийніс, В. М. Самородов, М. А. Піщаленко, В. В. Писаренко, П. І. Бондар, Л. О. Колесніков, О. О. Горб, Н. І. Нечипоренко, М. Г. Ільїна, С. В. Поспєлов, Г. Д. Поспєлова, Л. Ф. Бондаренко, О. П. Якубенко, С. В. Іванюта, В. Ф. Іванюта, С. Б. Манжос, В. В. Оніпко. Полтава : ІнтерГрафіка, 2003. 318 с.

4. **Виробнича** економіка : навч. посіб. / В. Галушко, Г. Штрьобель, Г. Віллеке, В. Писаренко, Н. Бляйштайнер, К. Шу, О. Горб, О. Ковтун, О. Сосновська, О. Галич, М. Дубенець, Л. Шульга, О. Дорофєєв, Л. Березіна, Л. Чіп, С. Білун, А. Остапчук, О. Данілочкіна, Н. Передерій, Н. Зінич, Л. Калачевська. Вінниця : Нова Книга, 2005. 400 с.

5. **Горб О. О.**, Писаренко П. В. , Калініченко В. М. Аграрна екологія : навч. посіб. Полтава : Оріяна, 2008. 162 с.

6. **Потенціал** Полтавщини в органічному агровиробництві : інформаційне видання / В. М. Писаренко, С. С. Антоненць та ін. Полтава : ПП Трояник В. А., 2008. 28с.

7. **Агроекологічний** атлас Полтавщини. Інформаційно-аналітичне видання / Ю. С. Голік, О. Е. Ілляш, А. О. Шуліка, П. В. Писаренко, В. М. Писаренко, О. О. Горб, С. В. Аранчій, М. М. Маренич, С. Ф. Швидь, С. Г. Брегеда, М. С. Самойлік, А. В. Войтенко, Т. Ю. Голік, Г. А. Колтунов, А. О. Яроша, В. М. Нечитайло. Полтава : Оріяна, 2009. 70 с.

8. **Екологічний** стан Полтавщини : інформаційний буклет / Ю. С. Голік, О. О. Горб, О. Е. Ілляш, П. В. Писаренко, А. В. Войтенко, А. О. Шуліка. Полтава : ПП Трояник В. А., 2009. 4 с.

9. **Законодавство** Європейського союзу у сфері охорони навколишнього середовища : навч. посіб. / Голік Ю. С., Войтенко А. В., Ілляш О. Е та ін. Полтава : Оріяна, 2009. 170с.

10. **Писаренко П. В.,** Горб О. О., Невмивако Т. В., Голік Ю. С. Основи біологічного та адаптивного землеробства : навч. посіб. Полтава : Оріяна, 2009. 312 с.

11. **Поводження** з відходами на Полтавщині. Екологічна бібліотека Полтавщини / Ю. С. Голік, О. Е. Ілляш, М. С. Самойлик та ін. Полтава : Полтавський літератор, 2009. Вип. 5. 292с.

12. **Писаренко В. М.,** Піщаленко М. А., Шерстюк О. Л. Горб О. О. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Техноекологія» : тезисний варіант для підготовки фахівців напряму 0401 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» зі спеціальності 6.040106 «Екологія та охорона навколишнього середовища». Полтава : ПДАА, 2012. 60с.

13. **Писаренко В. М.,** Піщаленко М. А., Шерстюк О. Л. Горб О. О. Методичні вказівки для виконання студентами лабораторних робіт з дисципліни «Загальна екологія» напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування». Полтава : ПДАА, 2012. 20 с.

14. **Атлас** найбільш поширених дикорослих рослин Полтавщини : навч. посіб. / Т. О. Белова, О. О. Горб, М. В. Безгін, Н. І. Куценко, І. В. Корнев. Полтава : ПП ЛінкольнПак, 2013. 117 с.

15. **Агроекологічне** обґрунтування використання доступного потенціалу рослинних решток сільськогосподарських та фітомаси енергетичних культур : наук.-практ. рекомендації / О. О. Горб, І. О. Яснолоб, М. І. Кулик, О. В. Калініченко, В. М. Калініченко, М. А. Галицька. Полтава : РВВ ПДАА, 2017. 40 с.

16. **Науково-практичні** рекомендації до вирощування енергетичних культур та використання фітомаси / О. О. Горб, І. О. Яснолоб, П. В. Писаренко, М. І. Кулик, О. В. Калініченко, М. А. Галицька. Полтава : РВВ ПДАА, 2017. 33 с.

17. **Розробка** та вдосконалення енергетичних систем з урахуванням наявного потенціалу альтернативних джерел енергії : колективна монографія / за ред.: О. О. Горба, Т. О. Чайки, І. О. Яснолоб. Полтава : ТОВ НВП Укрпромторгсервіс, 2017. 326 с.

18. **Фітоенергетичні** культури : навч. посіб. / О. О. Горб, І. О. Яснолоб, М. І. Кулик, О. В. Калініченко, М. А. Галицька. Полтава : РВВ ПДАА, 2017. 150 с.

19. **Екологізація** способів енергозабезпечення з максимальним використанням місцевого ресурсного потенціалу : навчально-практичний посібник для дорадчого супроводження з питань екологізації способів енергозабезпечення сільськогосподарського виробництва та об'єктів об'єднаних територіальних громад з максимальним використанням місцевого ресурсного потенціалу / О. О. Горб, І. О. Яснолоб, В. І. Аранчій, П. В. Писаренко С. І. Бойко. Полтава, 2018. 42 с.

20. **Органічна** продукція: виробництво, переробка, маркетинг : навч.-практ. посіб. / М. В. Безгін, П. В. Писаренко, О. О. Горб, С. В. Пономаренко, І. О. Яснолоб ; Громадська асоціація «Аграрна наука», Полтавський органічний ХАБ. Полтава : ФОП Петренко І. М., 2019. 72 с.

21. **Природно-ресурсний** та енергетичний потенціали: напрями збереження, відновлення та раціонального використання :

колективна монографія / за ред.: О. О. Горба, Т. О. Чайки, І. О. Яснолоб. Полтава : Астроя, 2019. 278 с.

22. **Інтегрований захист рослин** / В. М. Писаренко, М. А. Піщаленко, Г. Д. Поспелова, О. О. Горб, Н. П. Коваленко, О. Л. Шерстюк. Полтава : ФОРМ Смірнов А. Л., 2020. 245 с.

23. **Євстаф'єва В. О., Горб К. О., Горб О. О., Мельничук В. В.** Ктеноцефальоз собак : монографія. Полтава : РВВ ПДАУ, 2022. 100 с.

Періодичні видання

1994

24. **Герасимчук А. А., Чапко О. П., Горб О. О., Колеснік Л. О.** Проблеми розвитку екологічної, соціально-екологічної культури в сучасному аграрному виробництві. Київ, 1994.

25. **Писаренко В. М., Горб О. О.** Основні шкідники гороху в Лісостепу України та екологічний напрямок зниження їх шкодочинності. *Наукові основи ведення сільського господарства України в сучасних умовах : тези доп. конф. молодих вчених та спеціалістів.* Чабани, 1994. С. 82.

26. **Писаренко В. М., Горб О. О., Писаренко П. В.** Екологічні та енергетичні проблеми оптимізації

фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур. *Проблеми і резерви енергозбереження як фактор стабілізації економіки : матеріали обласної наук.-практ. конф.* Полтава, 1994. С. 50–53.

1995

27. **Горб О. О.** Основні шкідники гороху та екологічні методи зниження їх шкодочинності в умовах Лісостепу України. *Продуктивність і якість сільськогосподарської продукції : наукові праці Полтавського СГІ.* 1995. Т. 17. С. 122–125.

28. **Писаренко В. М.,** Писаренко П. В., Чапко О. П., Гоб О. О. Головні напрями оптимізації фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур в екстремальних умовах. *Продуктивність і якість сільськогосподарської продукції : наукові праці Полтавського СГІ.* 1995. Т. 17. С. 108–113.

29. **Чапко О. П.,** Писаренко В. М., Писаренко П. В., Горб О. О. Вивчення впливу полікультур на заселення гороху шкідливими комахами. *Продуктивність і якість сільськогосподарської продукції : наукові праці Полтавського СГІ.* 1995. Т. 17. С. 118–121.

1997

30. **Горб О. О.** Принцип формування стійких протишкідників агрофітоценозів гороху. *Проблеми ботаніки і мікології на порозі третього тисячоліття : матеріали X зїзду Українського ботанічного товариства.* Київ, 1997. С. 181–182.

31. **Горб О. О.** Утилізація зерна гороху з крайових смуг як найбільш заселеного зернівкою та перспективи використання його для відгодівлі сільськогосподарських тварин. *Актуальні проблеми природничих гуманітарних наук : зб. наук. пр. молодих учених Полтав. держ. с. г. ін-ту.* 1997. Т. 19. С. 31–32.

32. **Писаренко В. В.,** Горб О. О. Екологічне обґрунтування використання полікультури гороху. *Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук : зб. наук. пр. молодих учених Полтав. держ. с. г. ін-ту.* 1997. Т. 19. С. 33–35.

33. **Писаренко В. М., Горб О. О., Писаренко П. В.** Фітотоксичність мінералізованої (пластикової) води для гороху та її використання для оптимізації фітосанітарного стану агробіоценозів гороху. *Проблеми ботаніки і мікології на порозі третього тисячоліття : матеріали X з'їзду Українського ботанічного товариства*. Київ, 1997. С. 240–244.

1998

34. **Горб О.** Основні шкідники гороху Лісостепу України та мінімалізація використання отрутохімікатів при захисті посівів гороху вія горохової попелиці. *П'яті Каришинські читання : Всеукр. наук.-метод. конф. з проблем природничих наук : зб. ст. Полтав. держ. пед. ін-ту*. Полтава, 1998. С. 73.

2000

35. **Горб О.** Міжнародні зв'язки. *Земля незвідана*. 2000. № 2. С. 5.

2001

36. **Горб О. О.** Міжнародні відносини ПДАА. *Моя академія*. 2001. № 3. С. 6.

37. **Калініченко В. М., Горб О. О., Гета А. А.** Деякі екологічні аспекти виробництва сої. *Бизнес и екологія : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* 2001. С. 36–39.

38. **Коротков В. А., Гета А. А., Горб О. О.** Информационное и программное обеспечение АСНТР-1 в племенном свиноводстве. *Інформаційні технології навчання у вищих закладах освіти : зб. матеріалів п'ятої Міжнар. наук.-метод. конф.* Суми : СумДу, 2021. С. 219–221.

2002

39. **Горб О.** Взаємозв'язки ознак продуктивності озимої м'якої пшениці та особливості їх використання в селекції врожайності. *Наукові праці Полтав. держ. аграр. акад.* Полтава : ПДАА, 2002. Т. 1. С. 77–79.

40. **Горб О.,** Маренич М. Визначення генетичної стійкості озимої пшениці сорту Коломак-3 до повсходових гербіцидів. *Наукові праці Полтав. держ. аграр. акад.* Полтава : ПДАА, 2002. Т. 1. С. 81–83.

41. **Полтавський** досвід інтернаціоналізації аграрної освіти / М. М. Маренич, А. А. Гетья, О. О. Горб та ін. *Наука і світ : п'ята міжнар. наук.-практ. конф.* Дніпропетровськ : Наука і світ, 2002. Т. 2. С. 4–5.

42. **Спеціалізовані** екологічні школи. Досвід та перспективи БМВ / М. В. Безгін, А. А. Гетья та ін. *Екологічні проблеми довкілля та шляхи їх вирішення : міжнар. наук.-практ. конф.* 2002. С. 249–250.

2005

43. **Шмиголь Ю.,** Калініченко А., Горб О. Деякі аспекти сталого розвитку агроландшафтів. *Екологія: проблеми адаптивно-ландшафтного землеробства : матеріали міжнар. наук. конф.* Житомир, 2005.

2006

44. **Агрономічна** паспортизація земель сільськогосподарського призначення Полтавської області. Повідомлення І. Баланс гумусу / С. Швидь, С. Брегеда, А. Ярош, О. Нечипоренко, П. Писаренко, О. Горб. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2006. № 2. С. 27–30.

45. **Писаренко П. В.,** Калініченко А. В., Горб О. О. Формування екологічно збалансованих агроєкосистем шляхом усунення негативних явищ у сучасному розвитку ґрунтових процесів. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2006. № 1. С. 11–15.

46. **Шмиголь Ю.,** Горб О. Екологічна безпека застосування гербіцидів. *Матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* Полтава, 2006. С. 258–260.

2007

47. **Горб О.** Безмежний світ із міжнародним відділом. *Моя академія.* 2007. № 1. С. 5.

48. **Горб О** Переймаємо світовий досвід. *Моя академія*. 2007. № 2. С. 3.

2009

49. **Голік Ю. С., Горб О. О., Ілляш О. Е.** На Полтавщині функціонує Агро-Екологічний інформаційно-консультаційний центр за підтримки Європейського Союзу. *Світ дозвілля*. 2009. Вип. 13. С. 29–32.

2010

50. **Kalinichenko A, Gorb O., Chkhlatyi O.** Działalność połtawskiej służby doradztwa rolniczego. *Wieś i Doradztwo. Pismo Małopolskiego Stowarzyszenia Doradztwa Rolniczego*. 2010. № 1/2. S. 65–67.

2011

51. **Горб О., Кулик М.** Не економте на саджанцях. *Зоря Полтавщини*. 2011. 1 квіт.

52. **Горб О. О.** Польсько-українська лабораторія енергозбереження та відновлення джерел енергії у ПДАА. *Відгуки та враження учасників польсько-українських проєктів, що були реалізовані у ПДАА у 2011 році*. Полтава : ПДАА, 2011. С. 27–30.

53. **Ришард Т., Горб О.** Теплозабезпечення фермерського господарства на основі комплексу обладнання для використання енергії з відновлювальних джерел. *Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.* Полтава : ПДАА, 2011. С. 119–123.

2012

54. **Горб О. О., Кощенко О. М.** Агротуризм як можливість розвитку сільських територій: досвід Польщі для Полтавщини. *Село полтавське*. 2012. 24 лют. С. 3.

2013

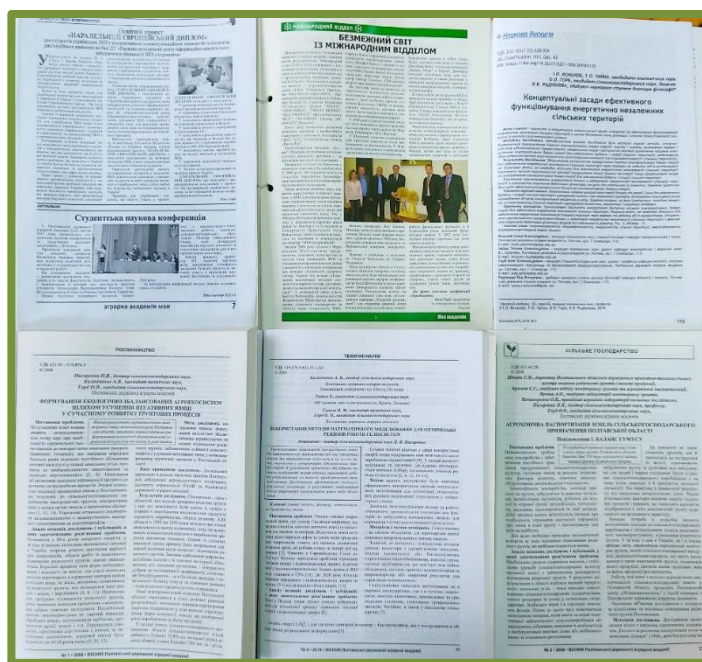
55. **Горб О., Барат Ю.** Підготовка саду до зими. *Зоря Полтавщини*. 2013. 1 листоп. С. 8.

2014

56. **Калініченко Антоніна, Горб Олег, Калініченко Ольга.** Основні типи технічних засобів, що використовуються в аграрному секторі Польщі для отримання енергії з відновлюваних джерел різної природи: [Електронний ресурс]. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2014. Вип. 2(11). С. 77–85.

57. **Калініченко А., Титко Р., Сакало В., Горб О.** Використання методів математичного моделювання для оптимізації режимів роботи геліосистем. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2014. № 4. С. 87–94.

58. **Kalinichenko O., Kalinichenko A., Gorb O.** Main types of technical facilities used in Poland agricultural sector for obtaining energy from renewable sources of various nature. *Socio-Economic Problems and the State*. 2014. Vol. 11, No 2. P. 77–85.

2015

59. **Горб О. О.** Досвід міжнародної співпраці. *Аграрна академія моя*. 2015. Березень. С. 7.

60. **Горб О., Єременко Д.** Застосування лазерного сканування для моделювання рельєфу техногенних зон. *Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва*. 2015. № 1. С. 156–158.

61. **Горб О.** Освітній проєкт «Паралельний Європейський диплом» для студентів українських ВНЗ з використанням телекомунікаційних технологій та елементів дистанційного навчання на базі ДУ «Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності ВНЗ «Агросвіт». *Аграрна академія моя*. 2015. Травень. С. 7.

2016

62. **Горб Олег**, Бжозовська Анна, Дацко Маріуш. Значення логістики для забезпечення сталого розвитку сільських територій. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. №4. С. 143–154.

63. **Мінькова О. Г.**, Сакало В. М., Горб О. О. Маркування та сертифікація органічної продукції. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 2. С. 126–135.

64. **Gorb Oleg**, Brzozowska Anna, Dacko Mariusz. Importance of logistics in sustainable development of rural areas. *Actual Problems in Economics*. 2016. Iss. 178. P. 143–154.

65. **Gorb Oleg**, Demydenko Lesya, Dyvnych Olha. Features of Formation of Logistics Systems in Fodder Production. *Zeszyty Naukowe PolitechnikiCzęstochowskiej Zarządzanie*. 2016. Nr. 21. S. 103–111.

66. **Gorb O.**, Minkova O., . Sakalo V. Marking and certification of organic products. *Actual Problems in Economics*. 2016. Iss. 176. P. 126–135.

67. **Gorb O.**, Yasnolob I., Protsiuk N. Organizational-economic mechanism of management of food industry enterprises competitiveness. *Annals of Agrarian Science*. 2016. No. 5. P. 191–195.

68. **Gorb Oleg**, Yasnolob Ilona, Reshetnikova Olga, Chayka Tatyana. Financial support of organing farming: problems and prospects. *Transformation management of economic at rural areas : collective monograph* / [edited by A. Brzozowska, A. Kalinichenko]. Poltava : Poltava State Agrarian Academy. 2015. P. 65–74.

69. **Горб О. О.**, Галицька М. А., Кулик М. І. Збереження балансу паркових газів при вирощуванні енергетичних культур внаслідок непрямой зміни землекористування в умовах Лісостепу. *Розробка та вдосконалення енергетичних систем з урахуванням наявного потенціалу альтернативних джерел енергії : колективна монографія* / за ред.: О. О. Горба, Т. О. Чайки, І. О. Яснолоб. Полтава : ТОВ НВП Укрпромторгсервіс, 2017. С. 86–92.

70. **Горб О. О.**, Яснолоб І. О. Чайка Т. О. Використання сидеральних культур як відновлюваного джерела енергії в органічному землеробстві. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2017. № 4(87). С. 38–43.

71. **Горб О. О.**, Яснолоб І. О., Чайка Т. О. Розвиток екопоселень в умовах органічного землеробства як напрям використання потенціалу відновлюваних джерел енергії в Україні. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2017. № 3(86). С. 52–55.

72. **Gorb O.** Development of complex approach to defining the notion «sustainable development of rural territories». *Forum Scientiae Oeconomia.* 2017. Vol. 5, No. 2. P. 87–99.

73. **Gorb O.**, Minkova O., Kalinichenko A. Research of organic agricultural production support in Poland. *Technology Audit and Production Reserves.* 2017. Vol. 2, Nr. 5(34). P. 50–54.

74. **Gorb O.** Solving the problem of concentration of agricultural lands by agricultural holdings from the perspective of rural development. *Economics, Management and Sustainability.* 2017. Vol. 2, Nr. 2. P. 79–85.

75. **Kalinichenko A.**, Yasnolob I., Gorb O. Zarządzanie konkurencyjnością jako element zapewnienia bezpieczeństwa gospodarczego przedsiębiorstw na Ukrainie. *Innowacyjność obszarów wiejskich na terenach zurbanizowanych : materiały VII Międzynarodowej Konferencji Naukowej.* Krakowie : Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział. 2017. S. 55–65.

76. **Minkova O.**, Sakalo V., Kalinichenko A., Gorb O. Modeling of the sustainable development of multifunctional farms in Ukraine.

Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie. 2017. N. 104. S. 61–75.

77. **Yasnołob I.**, Dedukhno A., Kaliuzhna Yu., Gorb O. The formation of the management system of ecological, social, and economic development of rural territories using the experience in European Union. *Journal of Environmental Management and Tourism.* 2017. Vol. 8, N. 3. P. 516–528.

2018

78. **Горб О. О.**, Радіонова Я. В., Процюк Н. Ю. Підходи до управління агропромисловим підприємством на засадах інноваційного маркетингу. *Раціональне використання ресурсів в умовах екологічно стабільних територій : колективна монографія / за ред.: П. В. Писаренка, Т. О. Чайки, І. О. Яснолоб.* Полтава : ТОВ НВП Укрпромторгсервіс, 2018. С. 187–195.

79. **Горб О. О.**, Яснолоб І. О., Чайка Т. О. Органічне сільське господарство: екологізація виробництва – продовольча безпека – конкурентоспроможність аграрної сфери : зб. тез наук. робіт учасн. VI Всеукр. Моргунівських читань із міжнар. участю, присвячених 94-й річниці від дня народження видатного українця. Полтава : ПДАА, 2018. С. 7.

80. **Горб О. О.**, Яснолоб І. О., Чайка Т. О., Радіонова Я. В. Теоретико-практичні засади створення енергетично незалежних сільських територій. *Економіка АПК.* 2018. № 11. С. 97–102.

81. **Яснолоб І. О.**, Горб О. О., Радіонова Я. В. Інноваційна діяльність підприємства на основі аутсорсингу та програми. *Економіка АПК.* 2018. № 3. С. 82–87.

82. **Gorb Oleg**, Yasnołob Ilona, Greblikaitė Jolita. The problem of concentration of agricultural holdings of farmland in rural development discourse. *Forum Scientiae Oeconomia.* 2018. Vol. 6, No. 1. P. 69–82.

83. **Ecologization** of tillage methods with the aim of soil fertility improvement / O. O. Gorb, I. O. Yasnołob, V. M Pysarenko, T. O. Chayka, O. S Pestsova-Svitalka, Zh. A Kononenko, O. M. Pomaz. *Ukrainian Journal of Ecology.* 2018. Vol. 8. P. 280–286.

84. **Energy crops: the link between education and science** / Oleg Gorb, Olena Kostenko, Maksym Kulyk, Ilona Yasnolob, Antonina Kalinichenko ; pod redakcją Izabeli Pietkun-Greber i Dariusza Suszanowicza. *Odnawialne źródła energii teoria i praktyka*. 2018. T. III. P. 9–36.

85. **Intellectual Rent in the Context of the Ecological, Social, and Economic Development of the Agrarian Sector of Economics** / O. A. Gorb, T. O. Chayka, O. O. Gorb, P. Yu. Shvedenko, N. M. Protas, I. O. Tereshchenko. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2018. Vol. VIII, No 7(23) P. 1442–1450.

86. **Morphological features of development of Strongyloides westeri (Nematoda, Rhabditida) in vitro** / O. O. Gorb, Yu. A. Gugosyan, V. A. Yevstafyeva, V. V. Melnychuk, I. O. Yasnolob, Ch. M. Shendryk, M. A. Pishchalenko. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2018. Vol. 9(1). P. 75–79.

87. **Mycorrhiza as a biotic factor, influencing the ecosystem stability** / I. Yasnolob, T. Chayka, V. Aranchiy, O. Gorb, T. Dugar. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2018. Vol. 8(1). P. 363–370.

88. **Nematodes of the genus trichuris (nematoda, trichuridae), Parasitizing in sheep at central and south-eastern regions of Ukraine** / O. O. Gorb, V. A. Yevstafieva, I. D. Yuskiv, V. V. Melnychuk, I. O. Yasnolob, V. A. Kovalenko, K. O. Horb. *Vestnik Zoologii*. 2018. Vol. 52, Issue 3. P. 193–204.

89. **Prerequisites and peculiarities of conservation and restoration of ecosystem stability of the concept of sustainable development** / I. O Yasnolob, T. O. Chayka, O. A Galych, O. O Gorb, M. M Opara, N. M Opara, Y. Kaliuzhna, T. V Mokiienko. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2018. Vol. 8(3). P. 164–169.

90. **The Innovative Model of Energy Efficient Village under the Conditions of Sustainable Development of Ecological Territories** / O. Gorb, I. Yasnolob, T. Chayka, N. Demianenko, N. Protas, T. Halinska. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2018. Vol. 9, Issue 3. P. 648–658.

91. **The formation of the efficient system of ecological enterprise** / I. Yasnolob, O. Gorb, N. Opara, S. Shejko, S. Pysarenko,

O. Mykhailova *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2018. Vol. 5, Issue 29. P. 1052–1061.

92. **Yasnołob I.**, Kalinichenko A., Gorb O. Competitiveness management as an element of providing economic safety of the enterprise in Ukraine. [Zarządzanie konkurencyjnością jako element zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego przedsiębiorstw na Ukrainie]. *Problemy Drobnych Gospodarstw Rolnych–Problems of Small Agricultural Holdings*. 2018. Vol. 1. P. 35–46.

2019

93. **Горб О. О.**, Яснолоб І. О., Чайка Т. О., Радіонова Я. В. Концептуальні засади ефективного функціонування енергетично незалежних сільських територій. *Економіка АПК*. 2019. № 3. С. 115–122.

94. **Екологізація** систем обробітку ґрунту задля відновлення та підвищення родючості ґрунтів / Т. О. Чайка, І. О. Яснолоб, О. О. Горб, І. І. Лотиш, Є. В. Березницький. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2019. №3. С. 92–102.

95. **Особливості** соціально-економічного розвитку сільських територій України / В. І. Аранчій, Я. В. Радіонова, О. О. Горб, І. О. Яснолоб. *Природно-ресурсний та енергетичний потенціали: напрями збереження, відновлення та раціонального використання : колективна монографія* / за ред.: О. О. Горба, Т. О. Чайки, І. О. Яснолоб. Полтава : Астроя, 2019. С. 76–82.

96. **Посухи** в контексті змін клімату України / О. О. Горб, В. М. Писаренко, П. В. Писаренко, В. В. Писаренко, Т. О. Чайка. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2019. № 1. С. 134–146.

97. **Теоретичні** аспекти соціально-економічного розвитку сільських територій / О. О. Горб, Я. В. Радіонова, І. О. Яснолоб, О. П. Зоря, Є. В. Березницький. *Використання альтернативних джерел енергії в умовах розвитку сільських територій* : зб. тез наук. робіт учасників I Міжнар. наук.-практ. конф. Полтава : РВВ ПДАА, 2019.

98. **Формування** родючості ґрунту в умовах органічного землеробства / В. М. Писаренко, П. В. Писаренко, В. В. Писаренко, О. О. Горб, Т. О. Чайка. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2019. №3. С. 85–91.

99. **Eco-balance** of soil tillage systems to restore and increase soil fertility / Т. О. Chaika, I. O. Yasnolob, O. O. Gorb, I. I. Lotysh, Y. V. Bereznytskyi. *Bulletin of Poltava State Agrarian Academy.* 2019. № 3. P. 92–102.

100. **Energy** independence and energy efficiency of populated areas in the system of management / Oleg Gorb, Ilona Yasnolob, Yuliia Kozachenko, Oleksandr Kalian, Tetyana Borovyk, Iryna Zahrebelna. *Journal of Environmental Management and Tourism.* 2019. Vol. 10, Issue 3. P. 538–549.

101. **The Formation** of the Efficient System of Ecological Enterprise / Oleg Gorb, Ilona Yasnolob, Nadiia Opara, Serhii Shejko, Svitlana Pysarenko, Olena Mykhailova, Tetyana Mokiienko. *Journal of Environmental Management and Tourism.* 2019. Vol. 9, Issue 5. P. 1052–1061.

102. **Using** resource and energy-saving technologies in agricultural production as a direction of raising energy efficiency of rural territories / O. O. Gorb, I. O. Yasnolob, T. O. Chayka, O. V. Kalashnyk, Ye. O. Konchakovskiy, S. E Moroz, P. Yu Shvedenko. *Ukrainian Journal of Ecology.* 2019. Vol. 9, Issue 1. P. 244–250.

2020

103. **Дмитриков В. П.,** Горб О. О., Бойко С. І., Єрмаков В. М. Безпечна утилізація відпрацьованих марганець-цинкових гальванічних елементів. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2020. № 3. С. 280–286.

104. **Технологічні** прийоми органічного землеробства як основа регулювання розвитку шкідливих організмів / В. М. Писаренко, Н. П. Коваленко, Г. Д. Поспелова, О. О. Горб, М. А. Піщаленко, Н. І. Нечипоренко, О. Л. Шерстюк. *Вісник Полтав. держ. аграр. акад.* 2020. № 3. С. 46–53.

105. **Ecological-agrochemical** land evaluation and classification under organic farming / O. Gorb, I. Yasnolob, T. Chayka, O. Zoria, T. Dugar, P. Shvedenko, O. Kalian. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2020. Vol. 11(6). P. 1588–1595.

106. **Strengthening** competitiveness of the national economy by enhancing energy efficiency and diversifying energy supply sources in rural areas / O. Gorb, R. Rebilas, V. Aranchiy, I. Yasnolob, S. Boiko, V. Padalka. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2020. Vol. 11(5). P. 1114–1123.

2021

107. **Conceptual** bases of business activities management grounded on sustainable development and energy self-sufficiency of united territorial communities in the context of the ... / I. Yasnolob, S. Bolkj, O. Gorb, O. Pomaz, O. Zoria, S. Pysarenko. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2021. Vol. 12(7). P. 1838–1849.

108. **Environmentally** and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural Areas / V. Aranchiy, O. Zoria, I. Yasnolob, S. Zorya, O. Gorb, F. Mykolenko. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2021. Vol. 12(2). P. 321–330.

109. **Innovative** approaches to the formation and development of the startup ecosystem / N. Demianenko, I. Yasnolob, O. Gorb, O. Zoria. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2021. Vol. 12(3). P. 668–676.

110. **Boston** Consulting Group Matrix: opportunities for use in economic analysis / O. Gorb, L. Dorohan-Pysarenko, O. Yehorova et al. *Scientific Horizons*. 2022. Vol. 25, No 7. P. 20–30.

2023

111. **Tourism** of Ukraine as a Type of Business before and during the War / I. Yasnolob, N. Demianenko, O. Galych, O. Gorb, O. Yehorova, R. Lipskyi et al. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2023. Vol. 14, No 2. P. 417–424.

112. **Volume XIV** / I. Levytska A. Klymchuk, A. Shestakova, N. Biletska, S. Rogyu et al. *Sustainable Development*. 2023. Vol. 522, Issue 2. P. 22.

113. **Innovative** and Marketing Features of Agri-Food Supply ChainDevelopment / Ilona Yasnolob, Nataliia Demianenko, Oleg Gorb, Yurii Tiutiunnyk, Svitlana Tiutiunnyk, Lyudmyla Shulga, Tetiana Dugar, Olena Maiboroda, Svitlana Pysarenko, Yuliia Pomaz. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2023. Vol. 14, N 7. P. 2844–2850.

Патенти

114. **Машина** для шліфування зерна : пат. / Арендаренко В. М., Горб О. О., Іванов О. М., Костенко О. М., Подоляк М. Ф. № 108052 Україна: МПК В02В 3/00, № u201600956; заявл. 02.02.2016; опубл. 24.06.2016, Бюл. № 12.

115. **Пристрій** для наплавлення циліндричних деталей сільськогосподарської техніки : пат. / Галич О. А., Аранчій В. І., Махмудов Х. З., Горб О. О., Слинько В. Г., Березницький В. І., Багмет С. О., Федій Б. С., Беловод С. А., Прасолов Є. Я., Шкрябун Б. М. № 108178 Україна: МПК В23К 9/04, В22D 19/00, В23К 26/00, № u201512251; заявл. 10.12.2015; опубл. 11.07.2016, Бюл. № 13.

116. **Пристрій** для плазмового наплавлення циліндричних деталей сільськогосподарської техніки : пат. / Слинько В. Г., Горб О. О., Аранчій В. І., Березницький В. І., Багмет С. О., Прасолов Є. Я., Беловод С. А., Махмудов Х. З., Галич О. А., Федій Б. С., Шкрябун Б. М. № 108178 Україна: МПК: В23К 9/04, В22D 19/00, В23К 26/00. № u201512251; заявл. 10.12.2015; опубл. 11.07.2016, Бюл. № 13.

117. **Спосіб** виготовлення брикету для опалення приміщення твердопаливним котлом : пат. / Литвин О. Ю., Дорогань-Писаренко Л. О., Аранчій В. І., Чіп Л. О., Галич О. А., Горб О. О., Махмудов Х. З., Слинько В. Г., Березницький В. І., Федій Б. С., Прасолов Є. Я. № 111080 Україна: МПК С10L 5/44 (2006.01). № u201605694; заявл. 26.05.2016; опубл. 25.10.2016, Бюл. № 20.

118. **Спосіб** відбору вихідного матеріалу для селекції проса прутоподібного (*Panicumvirgatum* L.) : пат. / Кулик М. І., Горб О. О., Юрченко С. О. № 109955 Україна: МПК А01Н 4/00. № u201510654; заявл. 02.11.2015; опубл. 26.09.2016, Бюл. № 18.

119. **Укладач** плівки в тепличному господарстві кооперативу : пат. / Литвин О. Ю., Дорогань-Писаренко Л. О., Аранчій В. І., Чіп Л. О., Галич О. А., Горб О. О., Махмудов Х. З, Слинько В. Г., Березницький В. І., Федій Б. С., Прасолов Є. Я. № 111083 Україна: МПК А01G 13/02 (2006.01). № u201605697; заявл. 26.05.2016; опубл. 25.10.2016, Бюл. № 20.

120. **Шліфувально-полірувальна** машина : пат. / Арендаренко В. М., Горб О. О., Гузик Р. Т., Іванов О. М., Самойленко Т. В. № 108794 Україна: МПК В02В 3/02. № u201601998; заявл. 29.02.2016; опубл. 25.07.2016, Бюл. № 14.

121. **Луцильна** машина : пат. / Аранчій В. І., Арендаренко В. М., Горб О. О., Іванов О. М., Левчук В. І. № 114995 Україна: МПК В02В 3/02 (2006.01). № u 201611140; заявл. 04.11.2016; опубл. 27.03.2017, Бюл. № 6.

122. **Оббивальна** машина : пат / Арендаренко В. М., Іванов О. М., Левчук В. І., Горб О. О., Сьомич М. І., Дем'яненко Н. В., Бардіна Т. О., Махмудова І. В., Махмудов Е. Х. № 116271 Україна : МПК В02В 3/00. № u201612672; заявл. 12.12.2016; опубл. 10.05.2017, Бюл. № 9.

123. **Пристрій** для луцення та шліфування зерна : пат./ Арендаренко В. М., Іванов О. М., Аранчій В. І., Дудніков І. А., Харак Р. М., Горб О. О., Чапленко А. В., Мініч О. І., Фатко Ю. С. № 114995 Україна: МПК В02В 3/02 (2006.01). № u201703301; заявл. 06.04.2017; опубл. 25.09.2017, Бюл. 18.

124. **Спосіб** інтрацервіка льного штучного осіменіння свинок : пат / Усенко С. О., Шостя А. М., Поліщук А. А., Гиря В. М., Рокотянська В. О. Горб О. О., Волощук О. В., Стояновський В. Г., Засуха Ю. В., Цибенко В. Г., Кузьменко Л. М., Ступарь І. І. № 119099 Україна: МПК А61D 19/02. № u201703185; заявл. 03.04.2017; опубл. 11.09.2017, Бюл. № 17.

125. **Спосіб** визначення біологічної активності ґрунту : пат. / Галицька М. А., Поспелов С. В., Кулик М. І., Горб О. О. № 130474 Україна: МПК G01N 33/24. № u201806231; заявл. 04.06.2018; опубл. 10.12.2018, Бюл. № 23.

126. **Спосіб** приготування постійних препаратів білх роду STENOCERPHALIDES IN TOTO : пат / Горб К. О., Євстаф'єва В. О., Горб О. О., Мельничук В. В. № 130474 Україна: МПК G01N 1/00. № u201901817; заявл. 22.02.2019; опубл. 25.07.2019, Бюл. № 14.

Література про життя та наукову діяльність Олега Олександровича Горба

127. **Полтавська** державна аграрна академія. Полтава, 2001. 15 с.

Про підготовчий факультет, який очолює кандидат сільськогосподарських наук, доцент О. О. Горб на сторінці 12.

128. **Полтавська** державна аграрна академія. Полтава, 2001. С.15.

Фото О. О. Горба – С. 11, 12, 13, 15.

129. **Полтавська** державна аграрна академія. Історичний нарис (1920–2010) / В. Писаренко, М. Опара, М. Якименко, А. Поліщук, О. Галич, І. Панікар, В. Самородов, К. Костоглод, О. Якубенко, В. Аранчій, А. Кочерга, П. Писаренко, Л. Дорогань,

Г. Лапенко, О. Горб, А. Білодід, М. Шевніков, Р. Гузик, В. Корнієнко, М. Скалій, М. Левківський, Л. Огієнко, М. Шарон. Полтава : РВВ Полтавської державної аграрної академії, 2010. 296 с.

Про діяльність О. О. Горба на сторінці 151.

130. **Кафедра** екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування. Полтавська державна аграрна академія (1920–2015рр.). Історія та здобутки / В. І. Аранчій, А. А. Кочерга, М. М. Опара, Л. М. Капаєва, М. А. Якименко. Полтава : ФОН Болотін А. В., 2015. С. 154–156.

Про кандидата сільськогосподарських наук Горба Олега Олександровича.

131. **Міжнародна** інтеграція. Полтавська державна аграрна академія (1920–2015рр.). Історія та здобутки / В. І. Аранчій, А. А. Кочерга, М. М. Опара, Л. М. Капаєва, М. А. Якименко. Полтава : ФОН Болотін А. В., 2015. С. 79–90.

Про роботу міжнародного відділу ПДАА та проректора з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків – Горба Олега Олександровича.

132. **Полтавських** ветеринарів навчили передових методів стерилізації безпритульних тварин. *Полтавський вісник*. 2019. 5 груд. С. 8.

Про приїзд до Полтави представників Польської ветеринарної фундації, які поділилися з полтавськими студентами передовим досвідом проведення стерилізації тварин, а проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Олег Горб наголосив, що це лише початок співпраці Польщі та Полтави.

133. **Коба Л.** От нащо нам той Канзас? Сорти полтавської селекції визнано на Міжнародному рівні й навіть у США. *Село полтавське*. 2021. 1 лип. С. 1.

Про проректора з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Горба Олега Олександровича, який наочно продемонстрував формування і достиглість колоска озимої

пшениці сорту «Зелений гай» головному редактору газети «Село полтавське» Ларисі Кобі.

134. **Коба Л.** От що нам той Канзас, коли такі й навіть кращі сорти є в Бричківці під Полтавою? *Село полтавське*. 2021. 1 лип. С. 2.

Про Селекційний центр та міжнародні зв'язки ПДАУ.

135. **Полтавський державний аграрний університет.** 100 років звершень / за ред.: В. І. Аранчій, Т. О. Шаравари, А. А. Кочерги, М. М. Опари, В. М. Писаренко, В. М. Самородов, М. А. Якименка. Кам'янець-Подільський : Рута, 2021. 368 с. : фото.

Про діяльність О. О. Горба – С. 71, 96, 119, 200.

136. **Кочерга А. А., Опара М. М., Самородов В. М., Маренич М. М.** Від витоків до сучасності. 100 років факультету агротехнологій та екології Полтавського державного аграрного університету. Полтава : Дивосвіт, 2022. 192 с.

Про діяльність О. О. Горба – С. 55, 79, 90, 95, 126, 127.

Іменний покажчик

Антонець С. С. 6

Аранчій В. І. (Aranchiy V.) 19, 87, 95, 106, 108, 115, 116, 117, 119, 123, 129, 130, 131, 135

Аранчій С. В. 7

Арендаренко В. М. 114, 120, 121, 122, 123

Багмет С. О. 115, 116

Барат Ю. 55

Бардіна Т. О. 122

Безгін М. В. 14, 20, 42

Березіна Л. 4

Березницький В. І. 115, 116, 117, 119

Березницький Є. В. (Bereznytskyi Y. V.) 94, 97, 99

Бєлова Т. О. 14

Бєловод С. А. 115, 116

Бжозовська А. (Brzozowska A.) 62, 64, 68

Білодід А. 129

Білун С. 4

Бляйштайнер Н. 4

Бойко С. І. (Boiko S.) 19, 103, 106, 107

Бондар П. І. 3

Бондаренко Л. Ф. 3

Брегеда С. Г. 7, 44

Вілєке Г. 4

Войтенко А. В. 7, 8, 9

Волощук О. В. 124

Галич О. (Galych O. A.) 4, 89, 111, 115, 116, 117, 119, 129

Галицька М. А. 15, 16, 18, 69, 125

Галушко В. 4

Герасимчук А. А. 24

Гета А. А. 37, 38, 41, 42

Гиря В. М. 124

Голік Т. Ю. 7

Голік Ю. С. 7, 8, 9, 10, 11, 49

Горб К. О. (Horb K. O.) 23, 88, 126
Горб О. А. 85
Гузик Р. 120, 129
Данілочкіна О. 4
Дацко М. (Dacko Mariusz) 62, 64
Дем'яненко Н. (Demianenko N.) 90, 109, 111, 113, 122
Дмитриков В. П. 103
Дорогань-Писаренко Л. (Dorohan-Pysarenko L.) 110, 117, 119, 129
Дорофеев О. 4
Дубенець М. 4
Дудніков І. А. 123
Засуха Ю. В. 124
Зоря О. П. (Zoria O.) 97, 105, 107, 108, 109
Євстаф'єва В. О. (Yevstafyeva V. A.) 23, 86, 88, 126
Єременко Д. 60
Єрмаков В. М. 103
Іванов О. М. 114, 120, 121, 122, 123
Іванюта В. Ф. 3
Іванюта С. В. 3
Ільїна М. Г. 3
Ілляш О. Е. 7, 8, 9, 11, 49
Зінич Н. 4
Калачевська Л. 4
Калініченко А (Kalinichenko A.) 43, 45, 50, 56, 57, 58, 68, 73, 75, 76, 92
Калініченко В. М. 5, 15, 37
Калініченко О. В. 15, 16, 18
Калініченко Ольга 56, 58
Калюжна Ю. (Kaliuzhna Y.) 77, 89
Капаєва Л. 130, 131
Коваленко Н. П. 22, 104
Ковтун О. 4
Колеснік Л. О. 24
Колесніков Л. О. 2, 3

Колтунов Г. А. 7
Корнев І. В. 14
Корнієнко В. 129
Коротков В. А. 38
Костенко О. (Kostenko Olena) 84, 114
Костоглод К. 129
Кочерга А. 129, 130, 131, 135, 136
Кощенко О. М. 54
Кузьменко Л. М. 124
Кулик М. І. (Kulyk Maksym) 15, 16, 18, 51, 69, 84, 118, 125
Куценко Н. І. 14
Лапенко Г. 129
Левківський М. 129
Левчук В. І. 121, 122
Литвин О. Ю. 117, 119
Лотиш І. І. (Lotysh I. I.) 94, 99
Манжос С. Б. 3
Маренич М. М. 7, 40, 41, 136
Махмудова І. В. 122
Махмудов Х. З. 115, 116, 117, 119, 122
Мельничук В. В. (Melnychuk V. V.) 23, 86, 88, 126
Мініч О. І. 123
Невмивако Т. В. 10
Нечипоренко Н. І. 44, 104
Нечитайло В. М. 7
Огієнко Л. 129
Онїпко В. В. 3
Опара М. М. (Opapa M. M.) 89, 129, 130, 131, 135, 136
Опара Н. М. (Opapa N. M.) 89, 91, 101
Остапчук А. 4
Панікар І. 129
Перебийніс В. І. 3
Передерій Н. 4
Песцова-Світалко (Pestsova-Svitalka O. S) 83
Писаренко В. В. 3, 32, 98

Писаренко В. М. (Pysarenko V. M.) 1, 2, 3, 6, 7, 12, 13, 22, 25, 26, 28, 29, 33, 83, 96, 98, 104, 129, 135
Писаренко П. В. 3, 4, 5, 7, 8, 10, 16, 19, 20, 26, 28, 29, 33, 44, 45, 78, 96, 98, 129
Писаренко С. (Pysarenko S.) 91, 101, 107, 113
Піщаленко М. А. (Pishchalenko M. A.) 2, 3, 12, 13, 22, 86, 104
Подоляк М. Ф. 114
Поліщук А. 124, 129
Помаз О. М. (Pomaz O. M.) 83, 107
Пономаренко С. В. 20
Поспелова Г. Д. 3, 22, 104
Поспелов С. В. 3, 125
Прасолов Є. Я. 115, 116, 117, 119
Процюк Н 78
Радіонова Я. В. 78, 81, 93, 95, 97
Ришард Т. 53
Рокотянська В. О. 124
Самойленко Т. В. 120
Самойлік М. С. 7, 11
Самородов В. М. 2, 3, 129, 135, 136
Скалій М. 129
Слинько В. Г. 115, 116, 117, 119
Сосновська О. 4
Стояновський В. Г. 124
Ступарь І. І. 124
Сьомич М. І. 122
Титко Р. 57
Усенко С. О. 124
Фатко Ю. С. 123
Федій Б. С. 115, 117, 119
Харак Р. М. 123
Цибенко В. Г. 124
Чайка Т. О. (Chayka Tatyana) 17, 21, 68, 69, 70, 71, 78, 79, 80, 83, 85, 87, 89, 90, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 102, 105
Чапко О. П. 24, 28, 29

Чапленко А. В. 123
Чіп Л. 4, 117, 119
Шаравара Т. О. 135, 116
Шарон М. 129
Швидь С. Ф. 7, 44
Шевніков М. 129
Шерстюк О. Л. 12, 13, 22, 104
Шкрябун Б. М. 115, 116
Шмиголь Ю. 43, 46
Шостя А. М. 124
Шу К. 4
Шуліка А. О. 7, 8
Шульга Л. (Shulga Lyudmyla) 4, 113
Штрьобель Г. 4
Юрченко С. О. 118
Якименко М. 129, 130, 131
Якубенко О. П. 3, 129, 135
Ярош А. О. 7, 44
Яснолоб І. О. (Yasnolob Ilona) 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 67, 68, 69, 70, 71, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 99, 100, 101, 102, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 113
Biletska N. 112
Borovyk Tetyana 100
Chkhlatyi O. 50
Dariusza Suszanowicza Izabeli 84
Dedukhno A. 77
Demydenko Lesya 65
Dugar T. 87, 105, 113
Dyvnych Olha 65
Greblikaitė Jolita 82
Gugosyan Yu. A. 86
Halinska T. 90
Kalashnyk O. V. 102
Kalian Oleksandr 100, 105

Klymchuk A. 112
Konchakovskiy Ye. O. 102
Kovalenko V. A. 88
Kononenko Zh. 83
Kozachenko Yuliia 100
Levytska I. 112
Lipskyi R. 111
Maiboroda Olena 113
Minkova O. 73, 76
Mokiienko T. V. 89, 101
Moroz S. E. 102
Mykhailova O. 91, 101
Mykolenko F. 108
Padalka V. 106
Pietkun-Greber 84
Pomaz Yuliia 113
Protas N. M. 67, 85
Rębilas R.106
Reshetnikova Olga 68
Rogyu S. 112
Sakalo V. 57, 63, 66, 76
Shejko S. 101
Shestakova A. 112
Shvedenko P. Yu. 102, 105
Shendryk Ch. M. 86
Shvedenko Yu. 85
Tereshchenko O. 85
Tiutiunnyk Svitlana 113
Tiutiunnyk Yurii 113
Yehorova O. 110, 111
Yuskiv I. D. 88
Zahrebelna Iryna 100
Zoria S. 108

Зміст

Від укладачів.....	3
Основні дати життя та наукової діяльності.....	5
Калейдоскоп життя.....	8
Відмінник по життю.....	13
Плідна діяльність Олега Олександровича відмічена рядом відзнак і нагород.....	17
Сертифікати.....	19
Історія розвитку міжнародних зв'язків Полтавського державного аграрного університету.....	20
Підготовчий факультет для іноземних громадян.....	44
Слово про вченого.....	47
Хронологічний покажчик публікацій.....	54
Книжкові видання.....	54
Періодичні видання.....	57
Патенти.....	70
Література про життя та діяльність.....	72
Іменний покажчик.....	75

Довідкове видання
Біобібліографія вчених Полтавського державного
аграрного університету

Горб Олег Олександрович

Бібліографічний покажчик

Укладач – Л. Д. Пащенко

Науковий редактор – Т. О. Шаравара

Комп'ютерна верстка – Г.В. Бережна

Формат 60x90/16. Ум. друк. арк. 5,1. Тираж 50 пр. Зам. № 10.
Видавець і виготовлювач: Полтавський державний аграрний університет.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7933 від 13.09.2023 р.

